

Vaudoti

TERCK MARK

saskaitas ar pasiūnciate—Money

ITE LAIKĄ E PADANGAS

0c už čekį lengvi naudoti skyriuje

Trust Company 844 Main St. 11 Franklin Ave. Boston, Mass. BIRTH BROOKFIELD MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

DEL GERO PATARNAVIMŲ Kreipkitės į Family Ice Company Lietuviškas Savininkas WALLACE MATULIUS Range & Fuel Coal and Coke Tel. 5-7587

CITY LUNDA LIETUVIŠKA VALGANTUVA JUOZAS KAIBLAS 42 Millbury St., Worcester

VALGANTUVA SRIUBOS—Kopūstai, Burokai, Žirniai, Vėtos ir kiti. SUTINIAI—Jautienos, Avinų, Mėsos—Jautienos, Avinų, Na, Vištienos, Kibiso ir kiti valgiai. ATDARA 4-Bliz diana nuo 5-tos val. ir ryt. Val. vakar. Švari užteka, švieži valgiai, dagus patarnavimas, ir tinkamos. Jei nori gerai nepamiršk CITY LUNDĄ

EKSTRA Atidarymas Skanių valgių Valgyklos, etvirtadienį, birželio 3-tą, 1946 m. — Skanūs, stiklai; kepti ir riešiniai; Saločai — Prigatinti gėrymės — kava, arbatos.

JOE'S LUNDA 62 Millbury St. J. D. REAL ESTATE Juozas Dirginčius Perku ir Pardoduo Vieniškas savybes — Ukiai ir Namai. Namų Tel. 2-7147 Ofiso Tel. 4-3889 35 Canton St. — Worcester

ieškite mums patalpas batus už prieinamą kainą. Ticks Shoe Repair 13 1/2 VERNON GATE (Skersai Lietuviškos) Worcester, Mass.

VIŲ ISTAIGOS uvių Namai ir Ofisas Worcester 4, Mass. uvių Namai Worcester 3, Mass. — 4-3865

Nauji Lietuviški Pabėgėliai iš Vokietijos
Rugsėjo 16d. atplaukė iš Bremen, Vokietijos, laivas MARLIN su 922 keleiviais, kuriuos sudarė Amerikiečiai repatrijantai ir ištarnai. Tarp atvykusių yra dešimt lietuvių.
Vienas Juozas Čekavičius atėjo pas rupestingus seseris Brogerį Šepučius 73 Ridge Ave., Brooklyn, N. Y.
Juozas Juozaitis su žmona Ona, Amerikos pilietė, apsisistoję Juozą Maurutį, 173 Conant Ave., Waterbury, Conn. Tarp pat nvyko ir Adelė Maunė su sunum Albinu, dukteris Aldona ir Anelė Krukienė.

Veronika, Amerikos pilietė, alkais Alfonsu ir Danute laisvai apsisistoję pas Oną Sigalių, 1609 Falowfield St., Pittsburgh Pa. Ten pat apsisistoję ir ŠALTENIS.
Andreas GAUFMANAS su žmona Daria, buvusia Dauguvietė, apsisistoję 8246 Lefferts St., Kew Gardens, N.Y.
Antanas JUČIUS, Amerikos pilietis, su dukterimi Irena ir Juozaitis su gimines į Chicago, 697 S. Artesian Ave.
Jonas Vilius DUNCIA, Amerikos pilietis, išvyko pas dėdę Uliorį, 16676 Whitcomb St., Detroit 27, Mich.

Prudrikas ir Berta KILJAU-ŠAI apsigyveno pas dukterį New York.
Del vykstančių streikų keleiviai turėjo nemažą vargą su bagažais. Su savim galėjo pasiimti tik, kiek pajėgė panešti, o kitą bagažą dalį gaus vėliau, kai baigsis streikai.

Atvykusieji yra pergyvenę aktyvų ir ne vieną jų kaimas bolševikų ir nacių kaimuose. Kunigas Čekavičius bolševikų išlaikytas kalėjime mėnesius, o atėję naciai jį ramybės nedavė. Jis buvo suimtas 1941 m. birželio 25 d. ir išvežtas į Sibirą, bet išsivadėjęs karas ta sutrukdė. Keičiai gi iš savo pusės jo vos prisimena, buk tai, del to, kodėl atrodė kaip žydas, nes bolševikų kalėjime buvo užsiaięgi- barzdą. Vėliau vokiečiai jį išvežė į Vokietiją.

VALGANTUVA SRIUBOS—Kopūstai, Burokai, Žirniai, Vėtos ir kiti. SUTINIAI—Jautienos, Avinų, Mėsos—Jautienos, Avinų, Na, Vištienos, Kibiso ir kiti valgiai. ATDARA 4-Bliz diana nuo 5-tos val. ir ryt. Val. vakar. Švari užteka, švieži valgiai, dagus patarnavimas, ir tinkamos. Jei nori gerai nepamiršk CITY LUNDĄ

EKSTRA Atidarymas Skanių valgių Valgyklos, etvirtadienį, birželio 3-tą, 1946 m. — Skanūs, stiklai; kepti ir riešiniai; Saločai — Prigatinti gėrymės — kava, arbatos.

JOE'S LUNDA 62 Millbury St. **J. D. REAL ESTATE** Juozas Dirginčius Perku ir Pardoduo Vieniškas savybes — Ukiai ir Namai. Namų Tel. 2-7147 Ofiso Tel. 4-3889 35 Canton St. — Worcester

ieškite mums patalpas batus už prieinamą kainą. Ticks Shoe Repair 13 1/2 VERNON GATE (Skersai Lietuviškos) Worcester, Mass.

VIŲ ISTAIGOS uvių Namai ir Ofisas Worcester 4, Mass. uvių Namai Worcester 3, Mass. — 4-3865



Nr. 38-tas RUGSĖJO (SEPT.) 21-MAJĄ D., 1946 M., WORCESTER, MASS. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

Suvienytos Europos Valstijos

CHURCHILL RAGINA ORGANIZUOTI SUVIENYTAS EUROPOS VALSTYBES

Zurich, Šveicarija, rugsėjo 19-tą. — Karo laiko premieras Churchill, kalbėdamas Zuricho universitete, perspėjo, kad Europa dar yra dideliame pavojuje, ir kad atomiška bomba gali galutinai sutrupinti visą pasaulį. Churchill sakė, kad iš Vokietijos turi būti atimta galia iš naujo apsiginkluoti, bet ji turi būti priimta atgal, tarp Europos tautų šeimynos. Jisai ypač atsišaukė del bendrininkystės tarp Prancuzijos ir nuginkluotos Vokietijos, kurios yra kaip kartininis akmuo Suvienytų Europos tautų organizacijai. Churchill dar pridurė, kad Britanija ir Rusija turi būti prisiruošusios atlikti savo dalį.

KRITIKŲ FORUMAS SHERATON VIEŠBUTYJE, WORCESTERY

Rugsėjo 16-tą, pirmadienio vakare, susirinko virš 1,000 asmenų į Sheraton viešbutį, išklausti žymaus mokslininko, kun. mons. kalbos Fulton J. Sheen, iš Katalikų Universiteto, Washington, D. C. Jo tema buvo: "Musų Laikų Ženklas." Jisai įrodė, kad pasaulis eina prie kito pasaulinio karo.

Jisai sakė, "Rusija šandien yra galingiausias kraštas pasaulyje, su dvylika milijonų apsiginklavusių kareivių. Rusija turi jėgą užimti Europą į trisdešimt dienų, bet toji jėga negali suteikti taiką, nes Stalinas yra prižadėjęs pasaulinę revoliuciją. Dabartinis pavojus yra, bet amerikoniai nemėgsta realumo ir nemėgsta daryti iš anksta nusprendimus. Rusai yra pasiryžę, nors jų tikslai nėra gerai žinomi."

"Rusija nėra tikrai draugiška bet kuriai tautai, nes tarp liepos '939 metų ir rugpjūčio 1945, Rusija sulaužė 27 sutartis su kitomis šalimis. Rusija, kaip Litvinovas vieną kartą pareiškė, daro sutartis tik del užpuolimo. Pasaulinio komunizmo grąsinimas yra kita priežastis ateinančios katastrofos. Kada antrasis pasaulinis karas prasidėjo, Stalinas savo kalboje pasakė, kad Rusija nori turėti savo žinioje: Lietuvą, Estoniją, Latviją, Lenkiją, Austriją, Balkanus, Vengriją ir Dardanellius. Tą kalbą aš su savim vis turiu ir nesenai parodžiau ją del Valstybės Sekretoriaus Byrnes.

Kita priežastis yra del ko gali kilti karas, yra kad katastrofas ateina laiks į laiką sunaikinti bedievybę pasaulį. Dievas nebaudžia žmonių, bet sulaužymas jo morališkų įstatymų natūrališkai veda prie tragedijos. "Rusija turi šimtus tūkstančių agentų šiame krašte, kurių tikslas yra pasaulinę revoliuciją. Bet pasaulis gali būti išgelbėtas trimis budais: 1) revoliucija, kuri galėtų kilti Rusijoje, nes ten yra vidujinė suirutė; 2) gryžimas prie krikščionybės; 3) pripažinimas, kad esame po dieviška vadovyste ir kad mes ir Rusija galime prašalinti abejingumą, kurs veda mus prie Trečiojo Pasaulinio Karo."

TRUMAN PASAKĖ, KAD S.V. UŽSIENIO POLITIKA NEPASIKEITĖ

Washington, D. C., rugsėjo 20-tą. — Prezidentas Truman šiandien prašalino Wallace kaip Komercijos Sekretorių iš savo kabineto ir pakartojo užgirimą ir pasitikėjimą Užsienio Sekretoriaus Byrnes ir jo delegacija, dabar atstovaujanti šį kraštą Paryžiaus Taikos Konferencijoje. Savo pranešime, prezidentas Truman pareiškė: "Musų užsienio politika kaip įsteigta Kongreso, Prezidento ir Užsienio Sekretoriaus pasilieka pilnoje jėgoje ir be pasikeitimo."

IŠ LIETUVOS

—Kauno opera atidaryta "Faustu". Vėliau dar buvo pastatyta "Eugenijaus Oneginas" ir "Traviata".
—Vilniuje veikia tautinis meno ansamblis. Vadovauja muz. Jonas Švedas. Ansamblius gastroliavo Kaune ir davė lietuvių ir sovietų autorių dainas.
—Visa eilė mokslininkų ir menininkų apdovanoti aukštais ordinais ir garbės titulu laipsniais.

Popiežius Ištyrinėja Jugoslavijos Arkivyskupo Areštą

Vatikano Miestas, rugsėjo 19-tą. — Popiežius Pius XII pasiuntė mons. Joseph Hurley, St. Augustine, Florida, vyskupą, specialiaime lėktuve, kad ištyrinėti arkivyskupo Aloysius Stepinac areštą. Stepinac, Zagrebo arkivyskupas ir Kroatų Katalikų vad. buvo suareštuotas Jugoslavijos komunistiškos vyriausybės. Vyskupas Stepinac, 48 metų, yra 2,000,000 Kroatų Katalikų vad. Komunistų vyriausybė ruošiasi nuteisti arkivyskupą, už "prasikaltimus prieš žmones ir kraštą." Šis įvykis sukėlė daugiau tautinių interesų negu Mikailovičiaus teismas.

Du Nauji JAV Slapti Ginklai

Oficialiai patvirtinta, kad JAV jau gamina du nauji ginklai, kurie esą dar labiau naikina negu atominė bomba. Vienas jų — bakterinė bomba, antras — "atominių dujų" bomba. Pastaroji naikinti visokią gyvybę vieno kilometro spindulyje. AP pranešimu, sovietai deda didžiausių pastangų, kad pavytų anglosaksus atomų mokslo srityje. Santarvinių diplomatų Maskvoje esą visai įsitikinę, kad rusams yra žinoma, kaip atominė bomba pagaminama, tačiau mano, kad pirmoji rusų atominė bomba nebus gata prieš 1948 metus.

Grankin — Kauno Marksizmo — Leninizmo Universiteto Rektorius

New York (LAIC) — "Tarybų Lietuvos" Nr. 52 tilpo Kauno Marksizmo-Leninizmo Universiteto rektoriaus Grankin pranešimas. Iš pranešimo matyti, kad norinčius tame "universitete" studijuoti kandidatus priima specialiai sudaryta komunistų komisija. "Studijavimas vyksta aukštame idėjiniame lygyje." Grankin pastebi, kad ypatingai populiarius dėsytalai esą dialektinio ir istorinio marksizmo profesorius Nazarkin ir Sovietų Sąjungos istorijos profesorius Kozlovski. Dalguma klausytojų esą rodą didelį studijomis susidomėjimą. Pavyzdiniais studentais Grankin išvardija: Valstybinio Universiteto profesorių Šibanov, Lenino rajono partijos komiteto sekretorių Smirnov, Nemuno Lavininkystės vyr. inžinierių Černobrivceva, Kauno miesto partinio komiteto karinio skyriaus vedėją Sorokin, fabriko "Žibute" technologą Kačalkin ir kitus maskolius - atėjūnus. Grankin nusiskundžia, kad tarp studentų esą ir tokių, kurie nėra uolūs "praturtinti save pagrindinėmis žiniomis iš marksistiniai-leninistinio mokslo." Tokiais sumini Stalino rajono

TRUMAN PASAKĖ, KAD YRA PAGRINDINIS SUSIRĖMIMIS TARP WALLACE IR ADMINISTRACIJOS PAŽIURŲ DEL UŽSIENIO POLITIKOS. TOKIS NESUSIKLAUSYMAS TRUKDĖ MUSŲ ATSAKOMYBEI DEL ATSIKIMO TEISINGOS IR NUOLATINĖS TAIKOS, KAS LIEČIA NE TIK ŠIOS ŠALIES ŽMONES, BET IR VISO PASAULIO TAUTAS.

Prezidento Trumano veikimas sykiu su jo aiškiu pareiškimu kad nebus pakeitimo užsienio politikoj užbaigė spekuliaciją: kad jisai buk nusileis ar suminkštins Amerikos politiką link Rusijos.

nai-teoretinio lygio kelimo." Kaip matome, administracinių kadru tobulinimas okupuotoje Lietuvoje šiandien suvedamas prie ugdymo ištikimybės Staliniui.

IŠ LAIKRAŠČIŲ Po Juodojum Tėvynės Dangum

—Siemetinis Lietuvos biudžetas yra patvirtintas 728 milijonai rublių. (Latvijos—792 mil. ir Estijos—698 mil. rublių).
—Vilniaus Universiteto rektorium yra K. Bieliukas, sekretorium—Dr. D. Budrys.

—Vilniuje veikia dvi lietuvių gimnazijos: pirmoji ir antroji, kuriose mokosi 178, daugiausia svetimtaučiai.
—Skelbiama apie platų veikimą Zemačių meno teatro Telšiuose, kuris davęs net keturias premjeras. Teatras gastroliavęs Klaipėdoje, Kretingoje, Plungėje, Varniuose ir kitur. Teatro meniniu vadovu yra Bernotas.

—Pereitų metų spalio mėn. 25 d., Vilniuje, įvyko pimasis Lietuvos rašytojų suvažiavimas. Dalyvavo nemažai jaunųjų, pradedančių, rašytojų. Platų pranešimą padarė K. Korsakas-Radvilas. Buvo smarkiai puola mi senieji rašytojai, kaip nerodą aktyvumo. Dalyvavo rašytojai: A. Vientulis, J. Grušas, S. Čiurlionienė, A. Miškinis, Alb. Žukauskienė, Butkų Juzė, Petras Vaičiūnas, Marija Lastauskienė-antroji Lazdinų Pelėda. Kostas Korsakas-Radvilas ir Antanas Venclova apdovanoti aukščiausiais ordinais.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS
— ir —
LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS
ŽODYNAS
SPAUSDINTAS LONDONE
KAINA \$6.00
Su Prisiuntimu \$6.50
Vidutinio dydžio — Audeklinuose Viršeliuose
Užsakymus Siųskite Pinigais ar Money Order šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Siais metais pirmu syk savo gyvenime turėjau vakacijas. Jos buvo gana ilgos, nes prasi-
dėjo su balandžio pirmą dieną
netekus darbo, kurį dirbau vie-
tojų jauno, paimto kariuomenės
jaunuolio. Jam sugrįžus iš ka-
riškos tarnybos prie senosio už-
siėmimo, mane iš darbo paleido.
Lietuviai kariškiai jaunuolis pe-
rimdamas savo seniaus užsiė-
mimą iš mano rankų su apgai-
lestavimu atsiprašė, sakydamas,
kad "dėde, dabar galėsi pasilė-
ti nekuri laiką imdamas almuž-
ną iš visuomenės sudėto izdo,
kurin ir patsai dirbdamas mo-
kėjai." Jeigu prireiks imsiu —
atsakiau jam. Ir paspaudė de-
šines, palinkėdamas viens kitam
geriausios kloties — atsiveiki-
nome.

Ilgos ir apmokamos atosto-
gos, kurios susidarė sykiu už
visą pragyventą 42 metų Ame-
rikoje laiką net mane apsun-
kino iki 15 svarų kuniškai, pra-
dėjau tyžti, protiškaite tinginiau-
ti, delko ir pastabas nutraukiau
rašinėjęs. Pasisakau tai ką
patyriau ant savo kailio ir per-
spėju kitus kad nesileistų į il-
gas atostogas ieškoti pasilso ir
išvaizduotos laimės... Iš-
trauktas darbas su tinkamu kas-
dieniniu poilsiu yra sveikusias
ir naudingiausias žmogui atlygi-
nimas. Ilgos atostogos viduti-
niam žmogui, suradau, nėra pa-
tikinta atpilda už jojo atliktą
kasdieninį darbą. Priešingai, jis
pradeda nustoti savigarbos, ges-
ti...

Taip kaip buvo tikėtasi. Ne
Amerikos Lietuvių Taryba nei
Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir
Amerikos Lietuvių Misija ne-
sugebės tinkamai Lietuvos va-
davimo darbą tęsti pirmyn. Di-
sintigracija visų trijų jau aiš-
kiai pasirodė ir nėra viltingas,
kad jos atgaus visuomenės prijaui-
mą tokį, kurį iš pradžių bent tu-
rėjo. Amerikos Lietuvių Katali-
kų šaukiamas Visuotinis Kong-
resas aiškiai parodo, kad Katali-
kai nesurado Social-liaudin-
kų tarpe tinkamos veiklos ir
bendro susitarimo Lietuvos iš-
vietintų žmonių ir Lietuvos va-
davimo darbuose.

Perorganizavimas Amerikos
Lietuvių jau pirmiau įsikuni-
jusių paskyrimo organizacijų
labai ir labai reikalingas buvo
Lietuvos vadavimui ir išvietin-
tų Lietuvių gelbėjimui. Iš pat
pradžios pasiryžimo jau galima
buvo matyti kad nieko konkre-
čio įsikunijusios organizacijos
paskyrimais nenuveiks. Taip at-
sitiko, taip yra. Visas pradėtas
netvarkiai darbas sužlūbo sa-
vaisim. Išieties kitokios nėra
kaip tik eiti prie persiorganiza-
vimo.

Lietuvos nepriklausomybės at-
statymo klausimas linksta ge-
ron pusėn. Artinasi laikas kad
Lietuvos padėtis bus pajudinta
ant stalų konferencijose ir
mums reikia būti prisirengusi-
ems... stoti į atkaklią kovą
už atstatymą jos nepriklumy-
bės. Stoti nepaskyrimais, bet
kaip vienas stipriai suauostas ar
tampriai suvytas daiktas kurio
ir gamtos naikinantiems ele-
mentams sunku sunaikinti —
taip Amerikos Lietuviai turi
prie prisirengti Lietuvos by-
lai ginti. Jeigu mes nemokėsi-
me ar nenorėsimė mokėdami
suprasti tos tvirtai suvytos tam-
priei dvasios ir supratimo gau-
ti — paskyrimais veikiant —
abejotinas bus mūsų darbas. Ne
pasakyti kongresai, bet VISUO-
TINAS AMERIKOS LIETU-

VIŲ KONGRESAS, turėtų būti
šaukiamas, kaip rašiau paskuti-
niose savo pastabose, 29-se lai-
dose Dirvos ir Amerikos Lietu-
vyje.

Amerikos Lietuvių Katalikų
šaukiamas kongresas, kurin
prašo vien katalikiškų organiza-
cijų atstovus siųsti, ne kiek ne-
padės geriau Lietuvos bylai gin-
ti ir išvietintų Lietuvių reikalus
pagelbėti, negu iki šiol turėti
susivažiavimai. Tai kartojim-
as to, kas jau praktiškai teko
patirti.

Amerikos Lietuvių Katalikų
vadams nesiskaityti su nebaž-
nytiniais žmonėmis, kurių ran-
dasi pusėtinai daug Amerikos
iševijoje, kuriems Lietuvos li-
kimas taip rupi kaip ir katali-
kams, man nėra suprantamas.
Amerikos Lietuvių Katalikų va-
dai jai būtų paskelbę šaukti VI-
SUOTINĄ AMERIKOS LIETU-
VIŲ KONGRESĄ, kuri taip rei-
kalingas kaip sergančiam žmo-
gui geras gydymas, tikrai butų
pasitarnavę: KRIKŠČIONY-
BEI, DIEVUI IR TĖVYNEI!

Bet ne dabar.
Z. JANKAUSKAS

HARTFORD, CONN.

ISPUDINGAS BENKIETAS.
ŽYMUS SVEČIAI. MALO-
NUS ISPUDŽIAI. PROGA
PAGERBIMO KLUBO VE-
DEJO FRANK HAIKA.

Mūsų klubiečiai šauniai vaiši-
no išleisdami savo klubo buvusį
vedėją, gerb. Frank Haiką, ku-
ris pastaruoju metu pasitraukė
nuo klubo vadovybės. Jo garbei,
įvertinimui jo klubui nuopelnui,
klubiečiai surengė šaunų benki-
etą, kuriame dalyvavo virš
šimtas svečių, daugiausia mūsų
kolonijos veikėjai, miestai ir va-
lstijos žymūs valdininkai prie-
šaky su Hartfordo burmistru,
p. Cornelius Moylan. Kaip lietu-
viai, klubo veikėjai, taip ir a-
merikonai susirinko į šį nepa-
rastą benkieta, šauniai baliavo-
jo — valgė ir gerė, gerėjosi
gražiu programu, kurį išplėdė
profesionalai dainininkai, šoki-
kai ir akrobatai.

Buvo svečių iš kelių miestų,
pavyzdin, juristas p. Bronsky ir
p. Lazauskas iš Waterbury, žy-
mus Waterburiečių veikėjai ir
politinių sferų žymūs šulai;
taipgi, teisėjas Shea ir Proze-
kiatorius iš Rockville, komisio-
nieriūs iš Middletown, vietiniai
miesto valdininkai su p. Moylan
priešaky; žodžiu, visi p. Frank
Haikos draugai amerikoni,
taipgi, lietuviai, kurie pasakė
gražias kalbas linkėdami p.
Frank Haikai pasisekimo jo
naujame biznyje.

Labai gražią kalbą pasakė
burmistras C. Moylan, pažymė-
damas, kad p. Frank Haiko ne-
tikta jo asmeniškai draugas,
bet žymus politinėse sferose vi-
suomenės vadas. Moylan pažy-
mėjo pasigerėjimą klubo pasi-
sekimu p. Frank Haikai vado-
vaujant, pasisakė, kad jam la-
bai malonu būti tarpe lietuvių,
ypatingai, klubiečių, su kuriais
jis jau senai turi pažinti kaip
klubo legalis patarėjas. Bur-
mistras Moylan pagirdamas klubi-
ečius, jųjų biznio vedėją p.
F. Haiką, kaip genialų veikė-
ją, taipgi, klubo pirm. p. J. Pil-
ky, linkejo p. Haikai ir klubie-
čiams pasisekimo. Idomu ir
tas, kad burmistras Moylan dar
kartą pareiškė, kad jis džiaugia-
si lietuvių pažanga, jųjų drau-
giškumu, kurį jis vertina. Žo-
džiu, jo kalba buvo draugiškoj
dvasioj ir nuotaikoj pasakyta,
visiems patiko.

Programo vedėju buvo p. Edv.
Vailonis, jaunos kartos klubie-
tis, vienas iš klubo direktorių.



H. V. Kaltenborn, gerai žinomas žinių pranešėjas per NBC radio tinklą vieną kartą priėmė viešnia, 14 metų Marcia Jean Sick, Waukegan, Illinois, kurios straipsnis laimėjo jai kelionę į New Yorką.

Prie garbės stalo sėdėjo visi
žymūs svečiai amerikoni, klubo
žymesnieji viršininkai su žmo-
nomis, tarpe jųjų ir neseniai su-
grįžęs iš karo laivyno mūsų ja-
nas juristas p. Mančiunas, ku-
ris spėjamas bus sekamas mūsų
klubo pirmininkas. Klubiečiai,
kai esu patyręs, rengiasi nomi-
nuoti adv. F. Mančiuną į klubo
pirm. urėdą.

Benkieto pabaigoje buvo pa-
rašytas p. F. Haika turti kelė-
tas žodžių kaip principinis sve-
čias šio benkieto. Pirm negu
jis pradėjo savo kalbą klubo
pirm. p. J. Pilky įteikė gražią
taurę (golden cup-atmėnčiai p.
Haikai. Ši graži įspudinga do-
vana gerokai sužavėjo ir gal
sujaudino p. F. Haiką, nes jis
kalbėdamas tarpe kit-ko yra
pareiškęs: "Dėkoju už gražią
brangią dovaną, kurios nesiti-
kėjau gauti, esu labai dėkingas
už šaunų benkieta, kurį jūs, klubi-
ečiai, man suteikėte. Kol gy-
vas busiu nepamiršiu jūsų ver-
tingo nuoširdumo ir brangios
dovanos, kuri man brangesnė
negu tukstantis ar dešimtis
tukstančių dolerių! Ši dovana
bus man amžina atmintis mano
bendravimo su jumis, aš ją ją
besigerėdamas galėsiu pasakyti
savo vaikams, kad ją gavau nuo
jūsų, kartu su ta garbe kurią
jūs man pareiškėte šiame ben-
kieta. Tatai šis įvykis ir ši do-
vana bus ne tikta man atmin-
tis, bet kartu ir mano šeimai,
mano augantiems vaikams pa-
vyzdys."

Toliau jis savo kalbą baigda-
mas pareiškė: "Jei ne klubas, ir
jei ne jūs, tai aš bučiau tuo
kuomi esu, niekas manęs gal
bet nebūtų žinoję. Klubas mo-
raliniai man davė daugiau negu
aš kada nors galėsiu klubui at-
silyginti. Tatai šis mano per-
gyvenime patyrimas kaip su
pirštu rodo kiekvienam jaunam
lietuviui, kad jis turi but klubi-
ečiai, kad jis turi sutapti su
lietuviu ir būti lietuviu, di-
džiūotis garbe, jog jis yra lie-
tuvis ir, kad tikta su lietuviu
veikdamas tegali tokios garbės
ir brangios dovanos sulaukti."

Jo kalbą svečiai palydėjo su
ovacijomis. Vėliau svečiai šo-
ko ir linksmai visą vakarą pra-
leido klubo rumuose.

Frank Haika Šamo-ningas Lietuvis

Kodel p. Haika taip vertina-
mas ir gerbiamas mūsų klubi-
ečių ir kitų vietos lietuvių? To-
del, kad jis ne tikta sutapo su
lietuviu, bet jis rupinosi keli-
ti lietuvių garbės ir įtakos sa-
vybes tarpe amerikonių kaip p-
kėjas. Greta to, jis nuoširdžiai
ir geniališkai tarnavo klubui per
apie tris metus ir padarė gerą
biznį, pakėlė klubo prestižą
tarp vietos žmonių savo gra-
žiais veiksmais. Klubo vedėju
budamas laike karo yra priėmęs

Per jo įtaką du lietuviai gavo
policistų tarnybą, vienas valstij-
os liquor inspektorius tarnybą
ir kitas klubietis gavo tarnybą
prie State Building Superinten-
dento pagelbininko. Ką jau be-
kalbėti apie kitus p. Haikos nuo-
pelnus klubui ir visuomenei.
Kaipo įtakingas republikonių
partijos šulys, jis žymiai prisidė-
jo keleriopais budais iškėli-
mui lietuvių įtakos tarpe ame-
rikonių miesto ir valstijos poli-
tinėse sferose, jis gerbiamas
publikonių ir demokratų. Ne-
nuostabu, kad teisėjas Shea kal-
bėdamas, pareiškė: "Jūs šiame
benkiete rimtai įrodėte mums;
Rockville miesto gyventojams,
kad p. Haika ne tikta pagei-
daujamas, bet brangus bus mūsų
miestui pilietis ir biznieriūs.
Jūs jo netenkate, jį šauniai iš-
lydite, o mes labai džiaugiamės
jo sulaukę j mūsų miesta ir jį
priimsim tiek pat šauniai ir
draugiškai kaip jūs jį išleidžia-
te."

Žodžiu, visų įspudžiai labai
geri. Nors klubiečiai nenoriai
p. Haiką išleidžia, bet nepavydi
jam pasisekimo jo bizny Rock-
ville mieste, linki jam laimės,
pasisekimo. Frank Haiko bus
geru pavyzdžiu kitiems mūsų
jauniems lietuviams, ypatinai
klubiečiams.

"AL" Rep. VMK.

REMKIME A. A. OLIO KANDIDATURĄ

Besiantarant rudens rinki-
mams, mes kaip piliečiai pri-
valome itin rimtai susirūpinti,
kad tinkamus viršininkus iš-
rinktume. Nuo jų tinkamumo
netik mūsų politinis, bet ir eko-
nominis gyvenimas priklausys.
Taigi čia yra mūsų visų gyvy-
binis reikalas.

Chicagoje, Cook county, a-
part kitų kandidatų yra ant re-
gulario republikonių sąrašo į
Sanitary District trustysus vi-
siems gerai žinomas ir daug
nusipelnęs lietuvis veikėjas,
gerb. Antanas A. Olio. Jo var-
das jau tiek aukštai išgarsėjęs,
kad apie jo asmenį nebėra rei-
kalo nė rašyti. Jo kilni asme-
nybė aiškiausiai už save kalba.

Visokių pažvalgų chikagie-
čiai A. Olio kandidatūrą labai
smarkiai ir nuoširdžiai remia.
Yra aiškių galimybių jam lai-
mėti rinkimus j taip svarbų ofi-
są. Tačiau, kad rinkimų vąjį
išvystyti iki aukščiausio laip-
snio dar reikės daug jėgų įdėti,

CHICAGO, ILL.

MUSŲ MIESTO MAJORO KELLY "GUDRYBĖ"

Vieną vakarą, apie šeštą va-
landą, einu Halsted St., ir žiū-
riu prie 33-ės gatvės, trys vy-
rai skaito laikraštį ir garsiai
kalbasi. Prisiartinau. Tuoj vien-
mas sako, "Veizėk, ką rašo Ame-
rikos Lietuvis apie mūsų gar-
siąją Chicago... aš tau sakysiu
kad čia brol, parašyta daug tei-
sybės..."
Kitas vėl pridurė, "Ir aš ne-
žinojau, kad Chicagos džiovos
ligoninėje toki dalykai dedasi..."
Turiu pridurti kad jus nežino-
jote delto, kad jūs neskaite-
te kitų laikraščių. Daugiausia turi-
te skaityti laikraščius, kurie y-
ra leidžiami kituose miestuose.
Tie laikraščiai nėra papirkti
Chicagos politikierių. Ir juos
vargiai galėtų papirkti. Tai tiek
turiu pasakyti. Dabar, eikina
prie Chicagos majoro Kelly
"gudrybių": Ponas Kelly pas-
kelbė labai "svarbią" žinią, su-
galvojimą, planą, kaip Chicagos
miestą apvalyti nuo žiurkių. Ji-
sai uždėjo mokyklą, duoti lek-
cijas kaip išnaikinti žiurkes.
Juk pinigų miesto izde yra
milijonai dolerių. Takas kelia
kas metai. Reikia surasti bu-

ypač finansinių. Chicagos rė-
mėjai atlieka savo dalį. Tai ga-
na džiugu, bet dar labiau link-
sma, kad net iš tolimų kolonijų
geros valios žmonės prisideda
savo doleriais. Štai p. J. C. Bal-
tus iš Brooklyno atsiuntė ne-
menka auką. O mūsų darbščio-
ji veikėja p-ni Pr. Lapienė, tai
tikrai parėmė prisijusdama stam-
bų čekį. Šiuomi reiškiami jiems
nuoširdų dėkos žodį.

Lietuvio laimėjimas aukštose
valdžios pareigose yra mūsų vi-
sų laimėjimas. Butų labai gra-
žų, jei ir tolimos kolonijos fi-
nansiniai parentų gerb. A. Olio
kandidatūros vąjį. Žinokime,
juo didesnė piniginė parama,
tuo daugiau progos laimėti rin-
kimus. Šiuomi Komiteto vardu
prašome kas kiek ir kaip prisidė-
ti, kad išrinkus A. Olijį į trusty-
sus Sanitary District of Cook
County, Ill. Savo paramą ma-
lonėkite siųsti Mr. Joseph Grish,
Treasurer, 6755 S. Western
Ave. Komiteto Narys

dus kaip tuos pinigus ant niekų
išleisti. Taigi, mūsų gerbiamas
majoras ir surado.
Per du mėnesius toje mokyk-
loje mokins kaip budavoti na-
mus, kad žiurkės negalėtų į na-
mą įsikraustyti. Ar ne gudrus
sugalvojimas? Žinoma kad gud-
rus! Kaip budavoti namus?
Rodosi kad Chicagoje nėra na-
mų ir žmonės Chicagoje gyvena
ant lauko. Kur tokius namus
budavosi? Juk Chicago yra už-
budovota. Vietos nėra kur bu-
davoti nors kokį paprastą name-
li. Tuščių lotų-sklųpų žemės
nėra.

Kitas majoro Kelly dar "gud-
resnis" sugalvojimas. Toje mo-
kykloje mokins kaip surasti
žiurkių olas-skyles apie namus.
Taigi, iki šiolini niekas negalėjo
žinoti, ar tai surasti žiurkės o-
lą. Tačiauš tų olijų yra tiek
daug apie namus, ir po šalyta-
kais, kad nereikia jokio mokslo
jais matyti. Nereikia nei ma-
joro Kelly "mokyklos" kaip su-
rastai tas žiurkių olas. Kas tik-
tai nori ar nenori tas žiurkių o-
las mato ir be majoro Kelly
mokyklos išduoto diplomo!

TEL. 4-6757 OFFICE: 72 Vermont

Amerikos Lietuvis Skaitytojų Klubas

Čia talpinam tu Amerikos Lietuvis Skaitytojų Klubas, kurie netik kad mūsų meruoja Amerikos Lietuvis bet ir remia jį materialiai beplatindami įžangiusiskus su skiriamomis nomis.

Štai tu mūsų skaitytojai, kurie besidomiuo mi del lietuviškos spaudos palaikymo ir pasimūgus už išplatintus lietuviškus:

- P. Naguilonis, Worcester, Mass.
- K. Degutis, Worcester, Mass.
- A. Alubavičius, Worcester, Mass.
- J. Sugdins, Worcester, Mass.
- K. Štikonas, Worcester, Mass.
- A. Lukšys, Worcester, Mass.
- A. Stoškus, Worcester, Mass.
- P. ir J. Inčinskai, Worcester, Mass.
- J. Inčinskas, Worcester, Mass.
- F. Belnoras, Worcester, Mass.
- J. Cernaus, Worcester, Mass.
- A. Kinnadulis, Worcester, Mass.
- A. Cernaus, Auburn, Mass.
- M. Deksnis, Worcester, Mass.
- A. Kuzniekas, Worcester, Mass.
- U. Sadanuskas, Northampton, Mass.
- J. Lavickas, Waterbury, Conn.
- M. Lipieckis, Litchfield, Conn.
- A. Kazlinas, Sherborn, Mass.
- J. Mozuraitis, Dorchester, Mass.
- M. Meškus, Worcester, Mass.
- J. Biludius, Worcester, Mass.
- M. Thomas, Worcester, Mass.
- M. Zemaitis, Worcester, Mass.
- C. Krinčionius, Worcester, Mass.
- W. Volonasavich, Worcester, Mass.
- L. C. Drangulis, Worcester, Mass.
- J. Malinuskas, Worcester, Mass.
- A. Žilinskis, Worcester, Mass.
- M. Mikalonis, Worcester, Mass.
- Mr. Chenis, Worcester, Mass.
- Mrs. Rakauskas, Worcester, Mass.
- J. Styles, Oakham, Mass.
- Mrs. Volkovich, Rockdale, Ill.
- A. Volonaitis, Rockdale, Ill.
- V. Pratt, Worcester, Mass.
- Mr. Nevezdikas, Worcester, Mass.
- F. Petruskas, Sherborn, Mass.

Amerikos Lietuvis Skaitytojų Klubas darina nuostabią nistraciją taria nuostabią ačiū visiems laikraščio darbininkams už jų pagalbą kalbamui reikala. Am. Lietuvis

Dar viena "gudrybė" Chicagos politikierių sugalvojimas "gudrybė", tai išnaikinti Chicagos miesto nuostabią wardus. Politikieriūs riame warde yra jųjų padalinus wardus, priešų balsus rinkimams. Tada tie patys politikieriūs čiai vėl laimės rinkimus. Šį politikierių "skymų" cago Tribune laikraštis no 43 vąjūs, kurie gerbiamieji apgauti Chicagos publika mainyme wardų skrymus. Tada vardo pridėti prie vardo, kita, prie kito, politikieriūs galėtų laimėti čio pavasario miesto rinkimus.

Yra įdomu žinoti ar lietuvių balsuotojai žinote vadžioti už nosies alinimą miesto valdyme ne kaip tiktai kėlima takas gimą mokyklų, kuriose kaip surasti Chicagoje skyles. Kita kartą daugiau. Dan

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

ART PAINTER

Reikalingas lietuvis gabus meno (art) piešėjas, nupiešimui 100 skirtingų paveikslų, vaizduojančių 1,000 naujų pagamintų idėjų įkurimui "Pasaulio Brolybės Draugijos" ir įgyvendinimui sudaryto "Seven Year Plan for World Order," kuris jau baigiamas ruošti spaudai, su spalvuotais paveiksiais, 300 puslapių didumo knygos.

Dėlei piešimo sutarties bei spaudos patarimais, dėlei prisidėjimo prie draugijos ar knygos išleidimo, malonėkite kreiptis raštu pas:

A. Ivas
545 BROADWAY — SO. BOSTON 27, MASS.

CARROLL FUNERAL HOME
3 Winthrop St. Worcester
REMKITE SAVO VETERANĄ
Peter Carroll
Petras Karalius, Graborius ir Balsamuotojas

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50, In Foreign Countries \$3.50, One Year \$4.00, Two Years \$7.50, Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Printed at Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.



MUZIKA SUZEISTIEM VETERANAM

Aukštesnės Sault Ste. Marie, Pa. mokyklos choras dainuoja ir linksmina Veteranų Administracijos Mount Alto Ligoninės veteranus, Washington, D. C.

LIETUVIAI PAKELKITE PROTESTO BALSĄ PRIEŠ POLITIKIERIUS

Štai mūsų šalis, Lietuva, ir ginkluotų minėtų budaus? Lietuvos tauta, žudo žmones ir naikina šalies... Lietuvių draugijos susiži- nokite ir susitarkite savo miestuose su lenkų, latvių, estų, hungarų, rumunų, bul- garų, jugoslavų, čekoslavų draugijomis, visi kartu si- tarė suaukėti visų tautų ma- sinius mitingus išnešimui pro- testo ir reikalaukite Amerikos politikierių, kad jie sustabdytų maitinę Stalino ir jo užgrobtuose kraš- tuose įsteigtas valdžias. Į tokius mitingus užkvies- kite vietas amerikų red- aktorius, miestų valdinin- kus. Pasiųskite rezoliucijas į Amerikos laikraščius, val- stijos gubernatoriui, ir kon- gresmanam. Amerikos pre- zidentui, senatoriam ir kon- gresmanam, reikalaukite, kad jie sustabdytų maitinę ir ginklavę Stalino kariuo- menę, kuri bus atkreipta prieš pačią Ameriką. Reikalaukite savo kunigų, kad jie susižinotų su minė- tų tautų kunigais ir kad jie visi vartų agitaciją, šaukti protesto mitingus prieš tuos prašaitingus politikierių darbus ir reikalaukite, kad jie pildytų Rooseveltto pas- kelbtus obalsius: laisvę ma- žom tautom! Šį rudenį įvyksta rinki- mai kongresmanų ir sena- torių. Rezoliucijose atsi- klauskite kandidatų, kad jie viešai pareikštų, jog patekė į valdiškas vietas, imsis priemonių sustabdyti gelbė- jimą ir maitinimą už dyką Stalino ir jo satelitų kariuo- menes. Kuomet toki masiniai mi- tingai bus šaukiami, tada Amerikos politikieriai at- kreips atydą. Nes politikie- riai žmonių balso bijos ne- mažiau už patį Staliną. Statistika rodo, kuriuos kandidatus ateivių spauda rėmė, jie visuomet laimėda- vo rinkimuose. Jeigu atei- viai imsis griežtos veiklos, atsieks savo tikslą. Atsi- minkite, jog esant piliečiai šios šalies, kad čia turite teisę paduoti savo balsą prieš valdininkus. Aliejaus trusto žinių ko- mentatorius Kaltenborn, pasmerkė AFL unijos dar- bininkus, kad jie atsiskė- krauti į laisvą maistą, ku- ris bus siunčiamas Titui už dyką. Mat, Stalinas išleidžia propagandai \$25,000,000 šio- j šalyj, todėl tų pinigų nema- žai tenka politikieriams ir žinių komentatoriams. Iki šioliai atskirų tautų ir grupių veikimas nedavė jo-

kieš naudos. Todėl dabar visos tautos turėtų veikti iš- vien — sutartinai, o tiktai tada politikieriai skaitysis su jusų-musų reikalavimais. Reikalaukite savo sunų- kareivių, kurie kariavo už demokratiją, kad jie, kartu su jums stotų į kovą prieš Stalino raudonąjį fašizmą, kurį Amerikos politikieriai pagelbėjo užkarti ant mažų tautų Europoje. Šį raštą pasiunčiu tiktai į Vienybę ir Amerikos Lietu- vį. Kituose laikraščiuose, kurie skelbia "demokrati- ją," vietos nebus. Atminkite, kuomet Fran- klin D. Rooseveltas paskelb- damas "keturias laisves" ir "Atlanto Charterį," apgavo žmoniją, kuri pilnai pasi- tikėjo paskelbtiems prakli- niems obalsiams. T. J. KUČINSKAS

BALTIJOS KRAŠTŲ REIKALAS PARYŽIAUS SPAUDOJE

Į Chicago yra atėjusios dvi iškarpos iš Paryžiaus, kurios parodo, kad Lietuvos ir kitų Pabaltės šalių klausimas yra gyvai diskutuojamas tenyškioje spaudoje. Laikraštis "L'Hebdomadaire" rugsėjo 6 d. laidoje paskelbė ke- lių špaltų ilgio raštą, kuriame paduoda eilę ištraukų iš memo- randumų Latvijos klausimu. Tą memorandumą paruošė taikos konferencijos delegatams buvę Latvijos parlamento nariai, svarbiausių partijų lyderiai ir pogrindžio judėjimo vadai oku- puotoj Latvijoje. Raštas nupasakoja kaip So- vietų Rusija klastingai užėmė Latviją, Lietuvą ir Estiją 1940 metais ir padarė rinkimų komediją; kaip Stalinas ir Hitleris iš anksto susitarė pasidalinti Lenkijos ir Pabaltės teritorijas, ir kaip latviai kovojo prieš raudonusius ir prieš rudusius okupantus. Latviai baigia memorandumą pareiškimu, kad Latvijos žmo- nės tvirtai tikėjo, jog vakarų demokratijos karą laimės ir įgyvendins politinę laisvę ir demokratybės principus. Lat- vijos liaudis, kuri nepasidavė nei vienam okupantui, reikau- ja, kad sovietų okupacinė armia būtų išvartota iš jų terito- rijos ir kad būtų sudaryta koali- cinė vyriausybė, kurios pirmas ir svarbiausias uždavinys bus pravesti laisvus ir demokrati- nius seimo rinkimus.

Tas pats laikraštis, "L'Heb- domadaire" (kuris padavė šias citatas), rugsėjo 5 d. laidoje tu- rėjo vedamąjį straipsnį apie Pabaltės kraštus, kuris palan- kiai atsiliepė apie dabartinę jų tragediją. Kitas Paryžiaus laikraštis "Le Monde" rugsėjo 4 d. numeryje įdėjo neįvardintą baltiečių lai- šką Lietuvos, Latvijos ir Esti- jos klausimu. Autorius nuro- do, kad sovietų delegacija atsi- vežė į Paryžių tris kvailingus ir bandė juos įtraukti į taikos kon- ferencijos delegatų skaičių su trijų Pabaltės kraštų "užsienio ministerių" titulais. Bet jiems tai nepasisekė, nes oficialiuose sąrašuose yra įvardinti su titu- lais tik delegacijų pirminin- kai, o kitų delegatų yra paduo- tos tik pavardės. Laiško autorius toliau kriti- kuoja "Le Monde" skiltyse an- skčiau pareikštą nuomonę, kad vakarų demokratijos "tylėjimu" sutiko su Pabaltės kraštų užgrobumu. Jisai cituoja teisė- jo Jacksono padarytą pareiški- mą Nurembergo byloje ir nuro- do, kad U. S. Valstybės Depar- tamentas ir Anglijos užsienio ministerija tuojau pareiškė sa- vo oficialią pritarimą Jacksonui. Autorius baigia laišką taip: "Baltijos žmonės tiki į teisingą taiką, paremtą Atlanto Charterio principais. Jie pasitiki vakarų demokratijų nusistatymo tvir- tumu ir painformuotos viešo- sios opinijos pagalba."

MALONIAM BALF SKYRIŲ DĖMESIUI

Besiartinančio BALF Seimo išvakarėse, norime pasidalinti sekančiomis žiniomis: 1. SEIMO REIKALAI BALF Seimas bus spalio-Oct- ober 18-19 d.d., penktadienį ir šeštadienį, Hotel McAlpin, 34th Street ir Broadway, New York. Seimo posėdžiai bus pradėti 10 val. ryte, o atstovų registracija bus nuo 9 val. ryto. Seime sprendžiamą balsą tu- rės tik BALF skyrių teisėjai iš- rinkti atstovai. Pakartojame: skyriai renka po vieną atstovą nuo 25 pilnai užimokėjusių na- rių. Skyriai, kurie neturi 25 na- rių, gali rinkti po vieną atstovą. Apie atstovų išrinkimą reikia tuojau pranešti BALF Valdy- bai. Visi atstovai turi būti ap- rupinti įgaliojimo raštais, ku- rių pavyzdžius čia atsiunčiame. Butų labai graži, jei skyrių atstovai galėtų savo sveikini- mus, paremtus pasižadėjimais busimiesiems vėjams arba jau ga- tavas dovanas. Seimas bus užbaigtas spalio 19d. vakariene, kurioje tikimasi turėti visus seimo atstovus ir svečius iš vietos ir apylinkės.

Jei iš skyrių vyks ne tik atsto- vai, bet ir svečiai, būtų gera ži- noti, kokiam skaičiui dalyvių pa- likti vietų vakarieneje. 2. PIRMININKO KELIONĖ BALF pirm. kun. Dr. Juozas B. Končius jau ruošiasi grįžti iš Europos į New York. Rugsėjo 10d. šalpos reikalais lankėsi Belgijoje, iš ten nuvyko į Pary- žių. Rugsėjo 11d. pirmininkas Paryžiuje buvo priimtas Ame- rikos Senato Užsienio komisijos pirm. Senatoriaus Tom Connaly, kuriam išdėstė lietuvių tautos opius reikalus ir įteikė atitin- kamą memorandumą. Iš Pary- žiaus rugsėjo 13d. jis išvyko dar į Vokietiją. Iš ten dar vyks Austrijon ir šveicarijon ir po to jau leis keliuonė į New York, kad suskubtų į BALF Sei- mą. Seimo dalyviai bus pirmieji, kuriems BALF pirmininkas su- teiks pranešimų iš savo kelionės ir lankymosi pas lietuvius tremtinius. 3. BUTINAI REIKALINGI VAJAI Esame visiems skyriams iš- siuntinę atsišaukimo lakštus,

lietuvių ir anglų kalbomis, ku- riuose prašoma lietuviams do- vanų — drabužių, avalynės, maisto, mokyklos reikmenų ir t.t. Tie atsišaukimai taikinti plačiajai Amerikos visuomenei, bet jie savo tikslo nepasieks, jei BALF skyriai, organizacijų vadai ir įtakingi asmenys nesims organizavimo darbo. Vasarą jau pasibaigė. Dabar daug patogesnis laikas darbiui, todėl iš širdies kviečiame ir pra- šome artimiausiai galimu laiku pravesti didesnius reikalingų daiktų rinkimo vėjus. Atsimin- kime, ne nepamatsime, kaip užklups žiema, tas baisiausias metų laikotarpis apdriskusiam, silpnai apsigėngusiam lietuviui! Dirbkime dabar, kad žiemai kenčiantieji gautų ir pakenčia- mesnio maisto ir šiltesnio dra- bužio bei apavo.

4. KALĖDINIAI ATVIRUKAI Malonu pranešti visiems lie- tuvių šalpos bendradarbiams, kad netrukus turėsime gražių lietuviškų kalėdinių atvirukų. Šie atvirukai yra laimėję buvu- siam konteste pirmas vietas. Jie bus keturių spalvų, su lietu- viškais ir angliškais kalėdinių sveikinimų užrašais. Atvirukų kaina labai priinama: 8 atviru- kų už \$1. (kiekvienas atvirukas po kopijas). Gautas iš atvirukų platinimo pelnas eis šelpimo reikalams. Visus skyrius prašome būti Fondo kalėdinių atvirukų pla- tintojais ir iš anksto pranešti, kokį skaičių atvirukų skyriai sutinka išplatinti. Atvirukų pa- vyzdžius bus galima pamatyti BALF Seime. Visiems BALF Skyriams lin- kime gražiausio pasisekimo taip garbingame lietuvių šalpos dar- be. BALF VALDYBA

Vilniaus Reikalas

Čia dedame Lietuvos Konsu- lato Sao Paulo (Brazilijoje), lie- pos mėn. pranešime tilpusį straipsnį apie lietuvių-lenkų santykius. "Kai Lietuva atgavo sostinę Vilnių ir jo sritį, viso pasaulio spauda suprato, jog tai istori- no teisingumo reiškinys. Jis, ištikrųjų, sudaro natūralų ir būtina tasinį Lietuvos valsty- bės ir tautos atgimimo ir plė- tojimosi. Tai rodo istorinę per- spektyvą. Bet lenkų mokslininkų ir spaudos balsai skelbia įprastinę iškreiptą nuomonę apie seniau buvusias Lietuvos ir Lenkijos politinius ryšius. Pirmą kartą šituos ryšius su- darė Lietuvos valdovas Jogaila XIV amžiaus pabaigoje ir jie tuomet buvo tik personaliniai. Tai buvo savo rušies karo są- junga. Tačiau šitą atsitiktinę ir išo- rinę sąjungą lenkai stengėsi dirbtinomis priemonėmis pa- vėrti realia ir nuolatine unija. Smurtu buvo sulauktytas kara- liaus vainikas, kurį garsiausiai Lietuvos valdovui Vytautui siuntė Romos imperatorius Zig- mantas. Paskui nuo sosto, per- versmo keliu, buvo pašalintas Svitrigaila. O jo pusbrolis Zigi- mantas, supintų intrigų dėka, buvo net nužudytas. Panašiu būdu žuvo ne vienas Lietuvos didikas. O minėto Svitrigailos laikais prieš persamą uniją Lie- tuviai vedė formalų karą (1431-1432) prieš Lenkiją. Lenkų šaltiniai paprastai skel- bia, jog Lietuva su Lenkija bu- vo sujungta vadinama Liublino unija (1569), tai Lietuvos val- stybė visiškai ir tobulai įsijun- gė į Lenkiją ir joje sutirpo, bet pati unija buvo įvykdyta įvai- rių kombinacijų dėka, lietu- viams nenorint ir priešinant. Tačiau svarbiausia, kad ir po tos formalinės unijos, kaip iš- tyrė Lietuvos ir kitų kraštų is- torikai, Lietuva, kaip valstybė, ir toliau funkcionavo. Ji turėjo atskirą savąjį valstybės apar- tą, išdą, pinigų, kariuomenę ir teismus. Lietuva visą laiką, iki pat 1840m. turėjo specifinę sa- vo teisę — garsųjį "Lietuvos Statutą." Lietuviai patys vieni šaukdavo savo seimus, vadinamus konvokacijomis. Lietuvos kancleris turėjo savo antspaudą, kurią žymėdavo Lietuva lie- čiančius raštus. Būvo ir sava mokesčių sistema. Visą laiką tarp Lietuvos ir Lenkijos išbu- vėjo muitų siena. Pagaliau, Lie- tuva visuomet turėjo savo ka- riuomenę su karo vadu (hetma- nas). Vadinasi, dvilypė Lietu- vos—Lenkijos valstybė niekuo- met neturėjo bendros kariuome- nės. Kad vienos valstybės ka- riuomenė galėtų įžengti į antrą valstybę, reikėjo ypatingo Sei- mo nutarimo. Čia išskaitytieji ir daugybė ki- tų smulkesnių reiškinų visuo- met skyrė abi valstybes, nepai- sant Liublino unijos, kuri dek- laravo abiejų valstybių lygijimą. Taigi neginčijamai įrodyta, jog Lietuvos valdantieji sluog- sniai ir visuomenė priešinosi Lenkijos įtakai. Ypačiai ryš- kus to įrodymas tai nuo 1447m. buvusi teisinė norma, kad joks svetimšalis (o lenkai irgi buvo laikomi svetimšaliais) negali gauti tarnybos valstybės aparate. Prieš kiekvieną lenkų mė- ginimą įsiskverbti į Lietuvos valstybinį aparatą — lietuviai griežtai protestuodavo ir reika- laudavo kad karalius paskyri- mą atšauktų. Tiesa, nuo 18 a. pradžios, įvai-

riais keliais, lenkai pradėjo gau- ti Lietuvoje valstybinių tarny- bų. Bet tai daugiausia buta žemesniųjų valdininkų. Auk- štesniųjų buvo labai mažai, o aukščiausiųjų tarpe nebuvo nei vieno lenko. Vadinasi, apie ramią lenkišku- mo penetraciją į Lietuvą negali būti kalbos. Tiesa, buvo viena sritis, pro kur lenkiškumas suk- tuo būdu rado kelį lietuviškumui nustelbti. Tai katalikų tikyba. Nors XIII a. Lietuvos karalius Mindaugas buvo apsikrikščijęs ir paskui XIV-ame jau buvo Lietuvoje nemalū krikščionių, vis dėl to oficialiai Lietuva pri- ėmė katalikų tikėjimą drauge su politiniais ryšiais su Lenki- ja. Tuomet lenkai paskelbė, kad naujasis tikėjimas yra len- kiškas (mat, daugumas misijon- ierių buvo lenkai), o visa, kas lietuviška, yra pagoniaška. Šitą keistą savoką vartojė net lenkų mokslininkai, pav., profesoriai Lewickis ir Kotas. Pradėta vykdyti dėsni: jei lietuvis apsi- krikščijo, tai jau jis lenkas, o jei juo dar nėra, tai turi tapti. Tuomet poteries lietuviai bu- vo verčiami kalbėti lenkiškai, nors tos kalbos nesuprato. Tuo padaryta religinė ir tautinė skriauda: žmonės turėjo kalbėti nesuprantamas maldas ir dėl to buvo paskelbti lenkais. Tokių atsitikimų Vilniaus srityje XIV-ame ir net XX amžių buvo šim- tai. Tokia taktika buvo priešin- ga krikščionybės esmei: Kris- taus apaštalai nevertė remenų melstis graikiškai, viduram- ziais Airijos misijonieriai ne- bruko vokiečiams savo kalbos, nei dabar anglų misijonieriai, kur nors Afrikoje, neskelbia Kristaus mokslo vietiniams žmonėms nesuprantama kalba. Apskritai, Anglų imperijos me- todai tokių nesveikių ir neišmint- ingų prievartavimų nepažįsta. Tuo tarpu, lenkų tautiškas buvo grindžiamas tikyba. Žmo- nės buvo platinama "Lenkų tautos litanija." O liudžiai kal- te įkalta į galvą, jog "Lietuvių kalba yra pagoniaška." Popie- žiams gi prikaltėta, jog lietuvių kalba tėra lenkiškosios tarmės variantas. Net 1908m. lietuviai Vatikane keistu būdu turėjo griauti šį teigimą: jie įteikė pa- lyginimui lenkišką ir lietuvišką katekizmus. Po tokių faktų neturi jokio pagrindo teigimas buk lenkiš- kumas Lietuvoje, ir ypač Vil- niaus krašto, įsigalėjęs natu- raliai, ramiai, pačių gyventojų no- ru. Taip pat netiesa, buk lenkai atnešė Lietuvai Vakarų Euro- pos kultūrą. Jau normanų-vi- kingų laikais toji kultūra pla- čiai sklido Lietuvoje tiesioginiai per švedų ir danų rankas. Iki 13-to amžiaus vidurio tų tautų prekyba su Lietuva ėjo Nemu- no upe. Kulininiai santykiai su vakarais buvo palaikomi per visą 14 amžių. O nuo 15-to per visą 16-tąjį ir vėliau, lietuviai buriais studijuoja garsiausiose Europos universitetuose, Pra- hoje, Leipcego, Greifswalde, Frankfurte, Bazelyje, Heidel- berge, Wittenberge, Bolonijoje, Padoje, Paryžiuje ir kitur. O lenkų kultūros sąvoka Lietu- voje neįprasta ir neiškaus turio- nie. Tad ir netenka kalbėti apie lietuvių ir lenkų pergyventą bendrą kultūrą, ir civilizaciją. Juo labiau negalima kalbėti, buk lenkų kultūra užkariavusi ypa- čiai Vilniaus krašto, lietuvius. Ne, tai padarė tikybos skraiste apsiautusi lenkiška klasta. (Bus daugiau)

OFFICE: 72 Vernon St. WORCESTER, MASS. VETERANĀ

Afrikoje, Karo Pragare

Kada aš nubudau, aš buvau jau ligoninėje. Nors akis ir pravėriau, tačiau gydytojus aplink mane, bet mano galva sveika, o jau buvau išbuvęs apie keturias savaites ligoninėje. Tačiau kaip gydytojo lupos krutėjo. Jis ką tai kalbėjo į mane ar klausė ko, bet aš nieko negirdėjau, aš buvau kurčias dar. Pamačiau kad mano kojos aprištos, jos buvo sužeistos. Mano galva svaigo, o akys merkėsi, aš ir vėl puolau miegan. Po šešių savaitių mano buvimo ligoninėje, aš lyg girtas pradėjau blaivyti — aš pasijutau kad aš sėdžiu dviejų kareivių prilaikomas. Vienas iš jų turėjo rankoje lėkštę ir bandė mane valgydinti. Man valgyti suvisai nesimorėjo, o tik daugiau miego. Dabar mačiau kad mano visas kunas drebėjo. Mano nervų sistema buvo pažeista nuo trenksmo — kojose pajutau skausmus. Aš buvau sužeistas šrapneliais į abi kojas, ir kaip paskui sužinojau, tai sanitarams mane nešant iš mušio lauko. "Sniperis" mane šautavo kulka sužeidė kojom man gulint ant neštuvų, o vieną sanitarą mirtinai pašovė.



Juozas V. Valickas, Karys

dia" nuo kranto. Atsiveikini- mai prasidėjo, ir arabai čia irgi atsirado. Jie taipgi rankoms — kepurėms mosykavo atsiveikindami iki laivais gerokai buvo nuo krašto nutolę.

Laivas ramia Viduržemio jūra plaukė greit ir mes praslinkome tarp Gibraltaro žiočių. Matėsi tie patys uoluoti Ispanijos krantai, tas pats "Gibraltaro Uola" ir visokių aferistų miestas Taužyras.

Sudie Gibraltare! Per tavo laivai įplaukė su sveikais kaip žiedais kariais, dabar išplaukia tik invalidai! Greit viskas iš akų išnyko, o atsirado tik platus Atlanto vandenynas. Dar ilgai mūs laivą lydėjo balti jūrų paukščiai lyg atsidėkodami už jiem numetama iš laivo maistą, kol galop ir jie mums iš akių išnyko.

Laivų plaukiant teko ir vėl perbėgti mintimis apie Afriką. Afrikoje yra ir gana didelių miestų, iš kurių bus žymiausi šie. Dakaras, Tanžyras, Kasablanca, Oranas, Alžyras, Konstantinas, Mateur, Bizertė ir Tunis. Kiti miestai žymiai mažesni. Miesteliai irgi gana gerai atrodo, nors jų gatvės grįstos akmenimis taip kaip Lietuvos miestai, bet namai ir kiti tūbėsiai statyti iš akmens ar plytų. Kiekviename mieste — miestelyje yra elektros ir pašto telegrafo — telefono stotys. Yra ganėtinai krautuvų, tik jos karo metu buvo tuščios. Yra ganėtinai modernių kavinių, alinių, restoranų ir viešbučių; taipgi puikių rezortų, ypač vienas netoli Orano garsus Arzew rezortas; yra ganėtinai gerų kelių, ganėtinai gelžkelių. Teko pastebėti ir mokslo įstaigų kaip tai gimnazijų, kolegijų ir kitokių augštesnių mokyklų. Afrikoje yra labai derlingų laukų, didelių sodų, taipgi žemėje yra gausiai

KAIP LIETUVIAI VEIKĖ PRAEITY

V. M. KLAUSUTIS

Labai įdomi, dramatiško tempo ir skonio kultūrinė ir politinė Lietuvos ir Amerikos lietuvių veikla tapo dalimi mūsų tautinės istorijos. Lietuvių kultūrinio ir politinio pabudimo ir sąjudžio praeitis dabar tebėra tikrai graži ir maloni atsiminimui Amerikos lietuviams, TMD nariams kultūrininkams.

Lietuvių tauta ilgus amžius slavų valdoma, kamuojama socialiniu, politiniu, ukiniu ir kultūrinu atžvilgiu, vargo, bėdų ir persekiojimo spaudžiami mardėjo, tačiau sulaukus naujų genialių vadų pabudo, atgijo ir prisikėlė tarsi iš numirusių! Tai buvo naujos eros momentas, lietuvių prisikėlimo stebuklas, kuris stebino ne tik lenkus, vokiečius ir rusus, bet viso pasaulio tautų žmones, kurie manė, kad lietuvių sena, praeityje užsipelnusi garbės, tauta jau buvo numarinta slavų valdymu ir jų kultūros įtaka.

Ne, gerbiamieji, tai nebuvo joks stebuklas. Priešingai, tai buvo tikrai lietuvių atgimimas, prisikėlimas! Dramatiškas sąjudis, kurį išvystė Dr. J. Basanavičius "Aušra" ir Dr. V. Kudirkos "Varpas" prūsų Lietuvoje leidžiami. O buvo laikai kai Caro skirtas Lietuvos generalinis Gubernatorius, korikas lietuvių, Gen. Muravjovas sakė: Lietuva jau tapo amžinai rusišką kraštu — Rusijos vakarų didžioja provincijoje! Lietuviai tapo suvirškinti rusiškos kultūros įtaka.

Taip manė ir sakė daugelis lietuvių, kurie buvo nustoję vilties kada nors būti savo krašto piliečiais, turėti savo lietuvišką raštą — maldaknygę ar kalendorių pasakanti ukininkams šienapiūtės ar rugiapiūtės laiką, kurią dieną bus lietus ar giedra. Dauguma Lietuvos žmonių apie savo prabocius, Lietuvos garbingą praeity mažai ką žinojo, tik tai iš pasakymų — pasakų nuo senelių jų girdėję, jog Lietuva praeityje buvo didelė valstybė, jos sienos apėmė didelius

mineralų tik dar Afrika nėra pilnai išnaudojama. Tą žinojo ir priešai prieš kuriuos kariavome, užtat jie ir kibo prie Afrikos turtų. Mano manymu, jeigu kokia valdžia gerai susinteresuos į Afriką, ir pradės tikrai naudoti Afrikos turtus, tai ten dar daug šviesių dienų kas nors išvys ir ne vienas naujas milijonierius išaugs, Afrika ir šiandien nėra toks jau "biednas" kraštas kaip kad gal tuli iš mūsų Afriką išvaizduoja.

Galop po kurio laiko jau pasiekėme ir Amerikos krantus. Čia mus sutiko orkestras, bet niekas nebebuvo linksmas, nes čia kiekvienas buvo invalidas.

Ligonvežiniai mus nugabeno nuo laivo ligoninėms. Taip, dar kartą sugrįžau Amerikon. Ką aš nesitikėjau būnant "Afrikos Karo Pragare". Taip, čia Amerika. Saugu, galima bus pailsėti ir gal dalis bent prarastos sveikatos atgaus, bet karas dar nebaigtas, dar daug aukų pareikalas iki karo pabaigai. Mums kariams buvo karininkų ir propagandos kalama kad karas eina už teisybę, už laisvę, už pasaulio demokratiją, už vietą, duot gyvent kitam, už paliosavimą pavergtų tautų!

Ligoninėse čia man laikas bėgo gana greitai. Geri draugai mane aplaukė ligoninėje, o ypač SLA nariai, Tėvynės redaktorius p. P. Bajoras net kelias kartus aplankė, SLA prezidentas Bagočius mane aprūpino lietuviškais laikraščiais ir knygomis, nepamiršo ir redaktorius lietuviškų laikraščių pasiųst man laikraščius. Visiems tariau nuosirdų kareivišką aciu! O aš dar drebančiomis rankomis, rašau šiuos įspūdžius iš karo lauko pergyvenimų, nes žinau kad daug lietuvių tėvų turi sunas karo laukuose. Tad nors trumpai bandau supažindinti jus skaitytojai ką kareivis turi pergyvent karo lauke. Aš linkiu kad jūs sunai sugrįžt sveiki — gyvi, kad principai, už kuriuos mes kariai ir jūs civiliai kariaujanam šiandien, už demokratiją, už laisvę tautų, už Atlanto Čarterį, už vergijos panaikinimą, už Nepriklausomos Lietuvos Laisvę. Lai šis karas buna paskutinis ir atneša pasekmes bei įgyvendina tą už ką mes šiandien vargamstam ir kariuojam!

Karys J. V. Valickas (PABAIGA)

plotus žemės nuo Baltijos ligi Juodųjų marių. Bet tie laikai jau negrįš, nes paskutiniai lietuvių kovonai po 1864 metų sukilimo buvo išguiti iš Lietuvos į vakarų Europos kraštus, kiti žuvo ir jųjų kaulai supuvo! Tokias pasakas aš girdėjau nuo savo diduko, Martyno Baravyko, motynos tėvelio, tokias pasakas girdėjo kiti jaunos kartos lietuviai slavų vergijoje augdami Lietuvoje, laisvo lietuviško rašto, laisvos kalbos neturėdami.

Ir kas galėjo manyti, kad Lietuva prisikels, kad ji sulauks naujų vadų iš mirstančios tautos tėvų ir motynų kaimiečių? Taip manė lietuvių anais laikais prieš virš 80 metų kai augo lietuvių dvasios milžinai — Basanavičius, Kudirka, Šliupas, Jankus ir kiti "Aušros" ir "Varpo" kurėjai, Tėvynės Mylėtoji Draugijos steigėjai, kurie kartu su kitais kaimiečių sunais lauke bandą ganė, sėrmėgomis aprenkti lankė pradžios mokyklas, gimnazijas ir pagaliau, kai kurie pasiekė Petrapilio, Maskvos, Kievo ir Varšavos universitetus. O tokių taisy laikais mažai tebuvo į mokslus leidžiamų, arabų, priimamų. Vienok atsirado kelėtas tokių laimingų, ryžtingų, kurie pasiekė aukšto mokslo, apsišarvavę mokslu ir plačia žinība tapo lietuvių tautos gaivintojais, kėlėjais iš letargo miego, švietėjais, kultūrininkais ir kovonais už lietuvišką teisę, už lietuviškos spaudos laisvę, kurie pašventė savo gyvenimą kovai už lietuvių laisvę, už atstatymą savo krašto valstybės — nepriklausomos Lietuvos. Tais didvyriais buvo a.a. Dr. Jonas Basanavičius, Dr. Vincas Kudirka, Dr. Jonas Šliupas, Martynas Jankus (prūsų Lietuvis), Inž. Petras Vileišis ir eilė kitų, kurie prikėlė lietuvius, išvedė juos iš slavų vergijos, jie iškovojo ne tik lietuvių lietuvišką spaudai, bet parengė lietuvius į politinės ir kultūrinės laisvės gyvenimą ir lietuviškos valstybės atstatymą. Jųjų gyvenimo laikotarpis be galo buvo dramatiškas kultūrinės, politinės ir tautinės veiklos atžvilgiu.

Jie surinko raštus praeities lietuvių rašytojų paliktus — paslėptus pastogėse, sklepuose, žemėje užkastus, arba padėtus bažnyčių rūsyse, kurie jau buvo supelėję, pelių sukandžioti, pasenę ir labai nublūkę, bet juose tapo atidengta Lietuvos praeitis, iš šitų raštų parašyta Lietuvos istorija ir kartu buvo duota augančiai lietuvių jaunajai gentkarčiai inspiracija. Šiuos brangius turtus išsaugojo ir vėliaus išleido per "Aušrą" ir "Varpą" bei knygoje prūsų Lietuvoje, knygnešiai platino Lietuvoje. Štai kame glūdi dramatiškoji kultūrinė mūsų žmonių ir jųjų vadų veikla ir jos garbinga praeitis.

TMD Lošė Labai Svarbią Rolę

Kai prasidėjo atakli kova Caro žandarų su knygnešiu armija ir jos vadais, Dr. J. Basanavičius, Dr. J. Šliupas, Dr. V. Kudirka, M. Jankum ir kitais, daugelis šitų kovunų atsidurė į Sibiro tundras ir jie ten mirė katargoje, negrįžo į Lietuvą; kiti buvo išvyti iš Lietuvos į vakarų Europą ir Amerikos žemyną; Lietuvoje paliko tikrai Dr. V. Kudirką, bet nuolatos persekiojamas, kalinamas, neteko sveikatos, giltinė mirtis ištraukė jį iš Lietuvos. Kai iš kovos fronto, vadovybės tapo pašalinai aušrininkai ir varpininkai ištrėmimu, arba išvijimu ar įkalinimu, tada susilikvidavo "Aušros" ir "Varpo" draugijos, jųjų leidžiami laikraščiai, brošiūros ir knygelės Lietuvoje. Kai Basanavičius gyvendamas Bulgarijoje žiūrėjo per karpatų kalnus į Lietuvą, kai Kudirka buvo palaidotas, liko tikrai prūsų Lietuvoje M. Jankus priešaky armijos knygnešius. Inž. P. Vileišis matydamas kas jį laukia, sutiko stoti į Caro valdininkų kadra, jis statė Caro valdžiai geležinkelius, tiltus ir kitokius pastatus, bet nenutrūkė ryšių su pakrikdintais aušrininkais ir varpininkais, su Lietuvos kovonais.

Vokarų Europoj gyvenusieji aušrininkai ir varpininkai palaikė ryšius su Basanavičium ir M. Jankum su knygnešiais remdami jųjų kultūrinę veiklą savo pinigais. Amerikoj apsigy-



Mokslas ir Kampa

Vytautas Adomaitis

CHEMIJOS REIKSMĖ PASAULYJE

KAS TĀ CHEMIJA,

Su antruoju pasauliniu karu, o ypatingai su išradimu atominės bombos, pasaulis abelnai labai susidomėjo visokiais moksliniais klausimais. Įvairūs žodžiai, kuriuos prieškariniame laikotarpyje vartojo tik chemikai, fizikai, inžinieriai ar aukštųjų mokslų studentai, yra dabar beveik paprasti ir visiems žinomi. Kas dar nėra girdėjęs apie atomą, elementą, elektroną ir panašiai, Tai sąryšyje su šiuo visuotiniu susidomėjimu, yra įdomu padiskutuoti chemiją ir jos reiksmę pasaulyje.

Kas yra ta chemija? Chemija, tai yra tas mokslas, kuris ištyrė kaip ir iš ko pasaulis susideda, ir kaip gamtos duotas dovanas mes galime panaudoti del žmogaus naudoms. Dažnai žmonės mano, kad chemija ir vaistininkystė yra tie patys mokslai. Bet ištikrųjų vaistininkystė yra tik viena chemijos šaka, kurioje dirbama su medicina — vaistais. Kitose chemijos šakose užsiėmimas su kitais dalykais: pav., electrochemijoje, studijuojama electros srovės veikimė ant visokių daiktų; mineralų chemijoje, žiurima iš ko akmuo ir žemė susideda; biochemijoje, tėminam kaip žmogaus kunas permaino valgį į kraują ir energiją; pramonės chemijoje, tyrinėjama, kaip pigiau, gražiau, drūčiau padaryti visokius daiktus, ar tai kojines, automobilius ar valgį; karo chemijoje, studijuojama paraka, pavojingas dujas, ir slėpiančias nuo priešų mįklas; ir taip toliau su kitais chemijos padalinimais. Tai ir galima sakyti, kad visi vaistininkai yra chemikai, bet ne visi chemikai yra vaistininkai! Taipgi chemija yra šaltinis visokių kitų gamtiškų mokslų. Ji liečia viską nuo agronomijos (žemdirbystės — iki zoologijos (gyvulių tyrinėjimo).

Dievas davė žmogui iš prigimties labai stiprų norą žinoti, ir chemija vienu budu stengiasi šį norą patenkinti. Nors ir kaip kurie nesusipratę žmonės mano, kad grynai gamtiškas mokslas yra labai materialistiškas ir vysto bedieviskumą, chemija veda žmogų prie geresnio pažinimo Visagalio Dievo per Jo kurinius ir pasaulio įstatymus. Daugelis žymiausių katalikų mokslininkų buvo ir dideli chemikai.

venę idealus lietuviai sukūrė lietuviškas draugijas, įsteigė SLA ir TMD, suburė lietuvius, atskyrė juos nuo lenkų steigdami lietuviškas parapijas su iš Lietuvos atbėgusiais kunigais aušrininku draugiais.

Dėja, parapijos mažai tebuvo lietuviškos kultūros plėtojimo, tačiau sudarė sąlygas išskirti mui lietuvių katalikų nuo lenkų; kultūrinės ir politinės veiklos rolę lošė Tėvynės Mylėtoji Draugija plėtodama apšvieta leidimu lietuviškų raštų, brošiūrų ir knygų. Reikia pasakyti, kod TMD užvadavo likviduoti "Aušros" ir "Varpo" draugijas, savo raštus siuntė į Tilžę ir Bitėnus, M. Jankaus tėvynę, gi M. Jankus su savo draugiais kovonais ir knygnešiu armija platino lietuviškus raštus visoj Lietuvoje prūsų ir rusų valdomoj.

Si veikla parengė lietuvius į kovą už spaudos laisvę ir į nepriklausomybę. Atgavus spaudos laisvę, grįžo J. Basanavičius Lietuva; grįžo ir P. Vileišis su Caro suteiktomis jam didžiomis dovanomis už jo pasižymėjimus geležinkelii statyboje Rusijoje. Inž. P. Vileišis bene daugiausia bus laimėjęs iškovojimui spaudos laisvės — Caro malonės. Kai Caras paklausė jo: "kokių dovanų tu nori už savo nuopelnus?" Inž. Vileišis

(Tęsa ant 6-to pusl.)

PIRMIEJI CHEMIKAI

Mokslininkai, kuriose pirmučiausia paminėjo, buvo senieji egiptiečiai. Tūkstančius metų prieš mūsų vartojto chemijos principai medicinoje, bedarydami metalinius įrankius, ir pati savo faraonų laivams ir go išlaikymo. Iki šiai dienai chemikai dar negali atskirti kurias jų paslaptis. Čia net ir kaip kada parvartoti metiškas menas, ir tokiems senas egiptiškas išradimai nes paskaitas apie tokius iš ko pasaulis susideda, amonija taip pat parengė šių laikų, nes pagoniškos monijos" šventykloje pirmiausia padaryta. Tuo čiamė perioje, kinau ir tojo chemija bedarydami žolus ir bedarant popierą ir raka.

Sekant juos, senieji romėnai pradėjo daryti kurias jų paslaptis. Čia didelis filosofas Aristotė klaidingai išvedžiojo, kad daiktai pasaulyje susideda iš žemės, oro, ugnies ir vandens. Graikai tur but pirmųjų rekorduoti žmonės (apie metų prieš Kristų), kurie vartojto chemiją karėje. Jie degdavo dideles kruvas ir šyotos sieros, smaltos ir kitus smirdančių elementus prieš pilies sienų, kad patogi patė, kad sustiprinti tuoti prieš del sekimies stigaigus puolimo ant priešų tvirtinimų. Ši "graikiškėnis" taip gi buvo vartojama liau romėnų prieš arabus, vėliau — arabų prieš britus įvairiuose krikžaruose tinoje. Čia reikia priminti ir kaip kurie gyvuliniai chemija del priešų paslaptis, kas nežino apie šiuos dalykus.

Su vakarines Romos chemijos nykimu, arabai labai džia ir pradėjo studijuoti chemiją. Nuo šių laikų jau arabai kaip pasirodo žodis chemija, arabai jį pamėmė nuo graikų žodžio "Kemia," kuris labai senas žodis del Egipto kiant juoda. (Egipto žodis buvo labai juoda ir derinamas ketvirtu iki astunto amžiaus arabai labai išvystė chemiją mokyklos Egipte ir kitose Europos dalyse. Šiuos studentus chemija privedė Europą. Svarbu ir čia paminėti kad aiškiu — lietuvių ir kriviai turėjo neperbėgus pažinti su medicinos chemija.

BALSAMI APŠVIETIMAS LIETUVAJE

Phila., Pa. — Vietlininkai savaitraštų: "Gyventojai" žvaigždė, rugsėjo 12-oji pirmo puslapio, tilpo kas, rimtas pranešimas lietuvių Kongresą Londono antgalviu "Kongresas klausomos Lietuvos įvykių done."

O "Philadelphia Rugsėjo 15-tą dieną tilpo redaktorius J. D. Tarnio laiškas vertime skamba taip: "Kas perskaičiau jusy editoriaus prie estus atvykusius į Philadelphia, tai aš verčiau būtų lydes vaikas, nors aš esu pėrvirš 60 metų amžiaus. Dangi ir manoji Tėvynė, yra yra dabar tokioje padėtyje kaip ir Estonija.

"Acu už tokį aiškų ir išaiškinimą dalykų." Viengentis Tausis daktoriui... o mes, privalome, savo ruožtu aciu tam viengentis Tausis už pasirūpinimą įtartinu jaudinančius žodžius Rusijoje, Lietuva. Tą patį tėvnia Recorda" skaito visų 000 skaitytojų.

LIETUVIAI SKAITYTI IR PLATI AMERIKOS LIETUVIS

TĒTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĒJU!



"DICTATE FASTER DADDY... I CAN TAKE IT!"

The Speedline CORONA

UŽSIMOKA PATI UŽ SAVE BILE KURIOJ SEIMYNOJ

Corona mašinėlės atmo-kės jum daug kartų daugiau kiek kainavo. Užėkite pas bile pardavėją... pamatykite mašinėlę.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausios pasauly. Jas daugiausia naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškiausios. Be jų neapsieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk jas ir Tamsta. Mašinėlių kainos įvairios — \$58.75 ir \$68.75. Sulig reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutaupti pinigų, prieš perkimą pasitarkite su mumis, mes patarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

ENGLISH SECTION

Comment

A.L. by A.L.

World war gave freedom to the Lithuanians, the Second World War took it away.

In a letter to a sister in Worcester, Mass., a Lithuanian war refugee writes: "Brother George was arrested by the Russians in 1940 and held for a year in the Telsiai jail. When the Russian-German war broke out, he was cruelly done to death; his nose and ears were cut off, his spine was cut up with knives, feet were burned. I saw his body myself." No other police in the world treat their prisoners as the Russian police.

Mr. Kraunelis, of Worcester, Mass., received a letter from his sister, now a refugee in Poland, who writes that the Russians came one day to his native village of Rudnis, arrested his father, mother, a brother and sister's small child, and deported them no one knows where. The youngest brother was shot by the Russians right by the house.

Special Lithuanian Orphan Fund has been organized by the United Lithuanian Relief Fund of America to finance the bringing over of Lithuanian refugee orphans from Europe to possible adoption here. Chairman of the Fund is Mr. N. Rastenis of Baltimore. It has collected \$3,237.25. Four orphans have already been brought over.

In a speech the other day, Cardinal Spellman of New York said: "From Lithuania and Estonia, at least a quarter of a million people, many of them farmers, were deported to Siberia, where the average length of life is only a few years."

News have been received from a former President of Lithuania, Aleksandra Stulginskis, died in Siberia after being deported by the Russians from Lithuania in 1940.

The Current News on the Lithuanian Situation for August contains an article which should be read by all Americans, since it contains a description of the terror exercised against the hundred million European people behind the Iron Curtain. This terror, sooner or later, will evoke a world war in which the United States will have to participate, whether she wants it or not. The article is entitled "Fifth Anniversary of Soviet Atrocities in Lithuania and Lithuania."

BALSAMAI LIETUVAI. Lietuvių šventės. Lietuvių šventės. Lietuvių šventės.

The Newsweek for September 7 said: "Although Russia would like to gain United Nations membership, Latvia, Estonia and Lithuania, whose foreign ministers are now serving in the Soviet delegation in Paris, it has not broached the subject formally. Moscow has been warned that the United States and Great Britain would turn thumbs down on such a proposal."

L. Menken, a Baltimorean noted for his sharp tongue and scholarly knowledge of the American language, declared the other day that one of the results of this war was that "the Lithuanians, and so are enslaved." The First



PO GINKLUOTA SARGYBA ATHENS, TENNESSEE. — Šerifai buvo išvesti iš kalėjimo po pasidavimo veteranam Tennessee paskyrimų kovoje.

Juozas Stalinas

Stalinas Skerdikas

Stalinas yra begaliniai kantrus, geležinės valios žmogus, nesiskaitantis su jokiomis priemonėmis savo tikslų siekime. Stalinas yra ir begaliniai žiaurus. Ankščiau paduoti nuogi skaičiai apie Stalino valymą rodo, kad Stalino liguistas kerštingumas nežino ribų. Savo kruvinais darbais Juozas Stalinas yra toli pralenkęs ir kruviniausią Rusijos skerdiką, Joną Baisųjį.

Stalino žiaurumą ypač ryškiai parodo kai kurių jam artimų žmonių likimas. Stalinas iš jaunų dienų turėjo artimą draugą, gruziną Abelį Jenukidzę. Barmin savo knygoj "One who survived" sako apie Stalino draugystę su Jenukidze sekamai: "Jenukidze ilgus metus buvo lyg jo (Stalino) brolis. Nuo pat savo revoliucinės karjeros pradžios, kada jaunas Džugašvili (Stalinas) žinomas buvo dar Kobos vardu, Jenukidze buvo jo mokytojas marksizmo ir jo prietaikymo Rusijos problemoms.

Tai buvo prieš kokius 45 metus. Nuo to laiko jie buvo artimiausi draugai ir prieteliai....

"Abel Jenukidze buvo sušaudytas, kaip išdavikas, 1936 metais. Stalino ir Jenukidze draugystė buvo jau virtusi legenda partijoje. Tie, kurie žinojo apie jūdvejų viso amžiaus bičiulystę, sakė, Kainas užmušė savo broį Abelį."

Kitas pavyzdys yra jauno Kannerio likimas. Kanner buvo Stalino mėgiamiausias sekretorius ir pradėjo dirbti su Stalinu dar budamas visai jaunutis. Stalinas nekencia savo vyresnio sunaus (jis jį dažnai vadina "mano durnelis"), bet Stalinas mėgo jauną Kannerį, kaip savo sūnų. Bolševikų partijos viršunėj visi žiūrėjo į Kannerį, kaip į Stalino mėgiamiausią ir artimiausią jauną žmogų, savo rušies "kronprinca" diktatoriaus aplinkumoje. Kada atėjo "valymo" laikas, Kanneris buvo apšauktas "liaudies priešu" ir išnyko iš gyvųjų tarpo. Spėjama, kad Kanneris nesutiko su Stalino kruvinomis skerdynė-

KADA "DIAL" TONAS ATIDELIOTAS . . .

Tai todėl kad nėra užtektinai įrengimų

Idant suteikti patarnavimą dėl daugiau žmonių, mes esame prijungę daugiau negu paprastą skalčių telefonų prie centrinių ofiso įrengimų. Kaip to pasekmė, kai kuriose valandose, nėra užtektinai įrengimų ir "dial" tonas atidėliotas. Tas paprastai nereikš, kad jūsų telefonas yra netvarkoje.

Normališkas, nesutrukdyto dial patarnavimas bus sugrąžintas kaip tik mes galėsime gauti reikalingus įrengimus dėl aprūpinimo višų šaukimų, kuriuos gauname. Tuo tarpu, idant galėtume gauti tikslių numerį — Malonėkite laukti dėl dial tono pirm pasukite numerius.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

OFICIALIS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS

Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir šventes
TEL. 5-8562

PRANEŠIMAS

CHARLES L. CURTIN, D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniško ofiso del praktikavimo dentisterijos ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

Wilben Bottling Co
P. YESELIUNAS
Sodės išdirbėjas Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER ALE ir 15 kitokių sodės rusių

Pristatomi i Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymai

Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę Degtinę, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

Ateikite ir Pamatykite Mus

Rialto Barber Shop
Kur visados trys barberiai dirba ir nereikia laukt.
Taipgi parduodam gerą toniką nuo pleiskanų.

M. MACHONIS
Lietuvis Savininkas
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

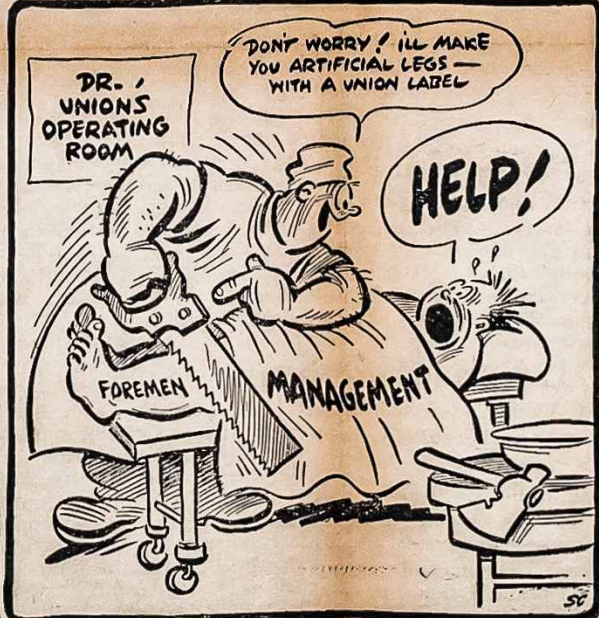
VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
18 VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary Shirt Laundry
SANTARIŠKA MARIKINIŲ SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI
Plnas Skalbyklos Patarnavimas. Skalbiam, prosnam ir autaisome marškinius; uniformas; apatinius ir viršutinius drabužius; talpi mašėnais daktus.
MARIJONA PASKAUSKIENE IR MARIJONA MAIORANO, Vėdėjos
Darbas Gvarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
1 Kelley Square
WORCESTER, MASSACHUSETTS

LIETUVIAI! BIZNIERIAI, GARSINKYTĖS AMERIKOS LIETUVI



Georgia Bannister, 21 metų dainininkė, iš Charlotte, North Carolina valstijos, dalyvauja NBC "Lucky Stars" programoje. Ji yra profesionališka dainininkė nuo 14-tų metų.



Take your "Pick"

PICKWICK ALE

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

Worcesterio Naujienos

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS



BIRUTĖ PURVINSKAITĖ NUSKIRTA Į MEDIKALIŠKĄ MOKINIMĄ

Panelė Birutė V. Purvinskaitė, Stasio J. ir Viktorijos Purvinskių duktė, nuo Hale gatvės, Worcester, Mass., nuo rugsėjo 3-čios dienos pradėjo eiti savo pareigas kaip medikališka direktorė ir medikališko prižiūrėjimo mokytoja, Massachusetts Memorial Ligoninėje, Boston, Mass.

Panelė Purvinskaitė baigė Simmons Kolegiją su Bakaluro laipsniu. Ji baigė penkių metų kursą, kuris apėmė ryšius su Peter Bent Brigham, Massachusetts General, Boston Lying-In, Children's, McLean Psychiatric ligonines ir Boston Visiting Nurse Association.

Panelė Purvinskaitė buvo anksčiau ligonių prižiūrėjimo

mokytoja Peter Bent Brigham Ligoninėje Boston, Mass. Prieš įstojimą į Simmons Kolegiją, ji baigė Classical Aukštesnę Mokyklą, Simmons Kolegijoje mokslas jai labai gerai sekėsi ir mokytojai visuomet ją labai pagyrė. Nors ji tokia jauna, bet buvo paskirta užimti atsakomybę už vietą.

PIKNIKAS

Piknikas našlaičių atgabendimui įvyks rugsėjo 29-tą ant Bungalov. L. R. Draugijos l-mas skyrius veikia sukelimui pinigų, kad atgabenti į Ameriką kelis Lietuvos našlaičius, kurie randasi didžiausiame skurde pabėgėlių koncentracijos stovyklose.

Visi lietuviai privalo remti šį praktinį darbą. Tad pašveskime nors vieną sekmdienį labdariniam tikslui. Bukime visi lietuviškame parengime, ir praleiskime laiką su savais draugais.

Didelis Šv. Marijos Vardo Piknikas

Įvyks š.m. rugsėjo (Sept.) 22d., Maironio parke, Shrewsbury, Mass.

Sios draugijos valdyba maloniai kviečia visas nares ir svečius gausiai dalyvauti šio sezono paskutiniame piknike. Per vasarą daug buvo piknikų, bet paskutinio pikniko gražūs įspūdžiai pasiliks ilgai atmintyje. Sakoma tas juokiasi, kas juokiasi paskutinis.

Taigi, maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti šiame piknike. Atsilankę busime pavaišinti skaniai pagamintais valgiais, skaniais gaivinčiais ir stipriais gėrimais. Pasigrožėsite paskutiniu vasaros gražumu, kad iki kito sezono būtų malonu išgyventi geroje nuotai-koje

Kviečia Valdyba

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

PETER KALANTA

SU SAVO ORKESTRA GIEŽIA DEL VISOKIŲ PARENGIMŲ
Taipgi Duoda Smuikos Lektijas



Kreipkite šiuo Adresu:
8 VERNON ST. PLACE arba 14 VERNON ST.
Dial 5-1094 — Worcester, Mass.

THE YESHINSKAS INSURANCE AGENCY
HOTEL VERNON BUILDING
WORCESTER, MASS.
General Agents

Aušros Vartų parapijos Vyčiu, 116-ta kuopa, yra šeimininkai delei 33-čio Vyčių metų seimo, kuris prasidėjo ketvirtadienio vakare ir tęsis ligi sekmadienio vakaro. Seimo pirmininkas yra Edmundas Vaškas, kuopos pirmininkas, ir garbės pirmininkai esą: kleb. kun. K. A. Vasy ir kun. Jonas C. Jutkevičius. Ketvirtadienio vakare buvo registracija parapijos salėje po vadovybe Ludviko Tatulaitės. Jos pagalbininkai: L. Bulonaitė, L. Mankevičiūtė, P. Kaliunaitė, V. Kunigonytė ir V. Montvilia. Buvo programėlė surengta su muzika, šokiais ir užkandžiais. Po vadovybe R. Tamulevičiūtės ir A. Kasėtanės ir jų pagalbininkai: V. Jurgelionytė, O. Leketaitė, E. Kaliunaitė, M. Keršytė, E. Burdo ir A. Pupelis.

Penktadienio ryte visi delegatai išklaušė iškilmingas šv. mišias, 9:00 A.M., Aušros vartų bažnyčioje, ir pradėjo sesijas parapijos salėje. Sesijas vadovaus pirm. P. Razvadauskas iš South Boston. Sesijos bus parapijos salėje ryte ir popietų. Penktadienį, šeštadienį ir sekmdienį popietų dekoracijos ir papuošimas buvo po vadovybe A. Valantukevičiūtės ir V. Klimkaitės ir jų pagalbininkai: R. Kasperaitė, R. Šablinskaitė, O. Visockaitė, I. Baliukonytė ir M. Baliukonytė. Penktadienio vakare, delei visų palinksminimo yra surengtas "Mystery Ride" po vadovybe A. Zavorskio ir jo pagalbininkai: A. Akstinas, A. Gudukas, A. Pavolis, D. ir A. Kristopavičiūtės. Bus vėl šv. mišios 9:00 A.M. šeštadienio ryte ir popietį bus sesijos.

Šeštadienio vakare parapijos salėje yra surengtas 116-tos kuopos metinis "Knightsmares Show" su šokiais. Teatrą yra parašęs ir direktavęs E. Vaškas,

kuopos pirmininkas. Jame dalyvauja pats autorius, S. Alukas, R. Keršytė, A. Glavickas, A. Varaškaitė, M. Baliukonytė ir V. Jurgelionytė. Chorą vadovaus V. Burdujis, kame dainuos I. Platukiūtė, A. Gvazdauskaitė, I. Baliukonytė, O. Šablinskaitė, L. ir V. Mankevičiūtės, B. Šablinskaitė, L. Meškiniūtė, O. Leketaitė, A. Valantukevičiūtė, V. Klimkaitės ir R. Zakas. Kiti "specialties" bus Fr. Vassar, J. Varaška, J. Particianone, A. Varaškaitė, J. Andruska ir Ed. Butkevičius. "Stage Manager" yra D. Aikšnoras; Kostumo šokiais gros "Cavaliers" orkestra.

Sekmdienio ryte visi iškilmingai eis prie komunjios 11:00 A.M. šv. mišiose ir sekmdienį vakare seimas baigsis su benkietai Hotel Sheraton, kur Sen. David I. Walsh bus kalbėtojas. Benkietai pirmininkė yra Felicija Zakaraitė ir jos pagalbininkės: O. Šablinskaitė, O. Leketaitė, A. Gvazdauskaitė, I. Baliukonytė ir Ed. Butkevičius. Programos ir skelbimų pirmininkas yra J. Česna ir jo pagalbininkai: A. Dubickaitė, S. Karsokas, A. Paulukaitis, I. Lekus ir A. Dusevičiūtė. Korespondentė yra I. Keršytė.

METINIS "CLAMBAKE"

Lietuvių Piliiečių Klubas rengia savo metinį "Clambake", vasarnamy, "Bungalow" prie Quinsigamond ežero sekmdienį, rugsėjo 22-trą, 1946 metais. Tai tradicingas parengimas del narių ir jų svečių. Užkviesti svečiai yra: majoras Charles F. Sullivan, majoro sekretorius, Louis Volungis, šerifas William A. Bennett; valstybės senato-

L. Vyčių 26-tos Kuopos Veikimas

Liet. Vyčių 26-tos kuopos susirinkimas įvyko rugsėjo 16-tą, 1946. Kun. Bronius Mažukna davė religijinę pamoką. Paskui sekė raportas susirinkimo kambarių pataisymo komisijos, kuri išdavė Marijona Jurgelionienė, kuri pranešė kad neužlgo visas kambarys bus naujai perdirbtas.

"Wienie Roast" raportą išdavė Jonas Slavinskas. Nors buvo blogas oras, visi tie, kurie atsilankė labai linksmai laiką praleido. Nutarta laikyti "Football Block Party" Bostone, lapkričio 24-tą. Busai nuveš visus į Fenway Park. Taipgi rengias prie metinės "Harvest Dance" kuris įvyks spalio 26-tą, Maironio Parke. Bus šokis, užkandžiai ir įvairūs kontestai. Visi kviečiami atsilankyti, Secretary of State, kuris patvirtina savo pagelbą duoti del palikymo Liet. Nepriklausomybės. Pagyrimo laiškas buvo nusiųstas Vytautui Adomaičiui už jo labai įspudingai aprašymą apie atgavimą laisvės Lietuvai.

Į Apskričio seimą į Cambridge išrinkta Mildred Karas ir Marijona Jurgelionienė, atstovauti 26 kuopą.

"Bowling" ratelis vėl susitvėrė kurį ves Marijona Jurgelionienė ir Povilas Puras. Musų "Annual Dinner-dance" vėl bus laikomas lapkričio 27 d., Eden Gardens. Šiuos met kadangi

KONSERVUOKITE...

VISKĄ KĄ GALITE
... NAMĖJE

Nuo dabar ir toliau per gausingo plučlo sezoną yra geras laikas praktikuoti taupų seną amerikonių paprotį del konservavimo maisto žiemos mėnesiams.

Jūsų šeimyna netik valgyt geriau šią žiemą, nepalasant stokumų, bet jūs sutelksite galimybę pasiūlyti daugiau konservuoto maisto bado nuvargintiems žmonėms.

Mūsų Namų Patarnavimo Departamentas su mielais noru pagelbės jums su jūsų maisto konservavimo problemomis.

WORCESTER GAS LIGHT CO.
240 Main St. Dial 2-2611

Kaip Lietuviai...

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

atsakė jam: "Mano viengėniam spaudos laisvės gražinimo! Tas jo pareiškimas daugiau veikė į Carą negu Dumos narių reikalavimas. Taiti Vileišis sugrįžęs į Vilnių tapo leidėju pirmojo lietuviško dienraščio, Vilniaus Žinių! Prie šio dienraščio jis sutelkė visus žymesnius jaunesnės kartos lietuvius inteligentus. Nuo to laiko prasidėjo pilnu įtempimu politinis ir kultūrinis Lietuvos žmonių sąjūdis ir noras atstatyti autonomišką Lietuvą Caro Imperijos ribose. Tai buvo laimėjimas pusamžio veiklos. Kilus pirmam pasauliniui karui, sugriuvus Caro Imperijai, nutruko Lietuvos ryšiai su Rusija laike vokiečių okupacijos, tada išliko lietuvių noras nusikratyti slavų ir vokiečių valdymo ir vietoje to, sujudo visai lietuviai del atsteigimo nepriklausomos Lietuvos Valstybės.

Tokia trumpa apžvalga tos lietuvių prisikėlimo kultūrinės ir politinės dramos po aušrininkų ir varpininkų idealo vėliava plėtotos visam pasauly kur tik gyveno lietuviai caro žandarų pakrikdyti. Šitoje dramoje TMD labai svarbią rolę suvaidino, taiti dabar jos 50 metų gyvavimo sukaktį minėdami, mes didžiuojamės, už garbę laikome buti nariais šios istoriškos mūsų kultūrinės organizacijos, kuri veikė kartu su tais garbingais aušrininkais ir varpininkais dvasios milžinais.

Tik keletas aušrininkų ir varpininkų tebuvo gyvi kai Lietuva tapo nepriklausoma. Dr. J. Basanavičius, Dr. J. Šliupas, M. Jankus buvo liudininkais ir kurėjais nepriklausomos Lietuvos valstybės, jie turėjo progą gerėtis matydami tikrovę jų gyvavimo svajonių. Dr. Jonas Basanavičius mirė Vilniuje 1927 m., palaidotas Rasų kapuose. Jis mirė apsiylyme, lenkų išplėtam iš Lietuvos Vilniuje, bet turėdamas viltį, kad Lietuva ir vėl atgaus savo sostinę Vilnių. Jis buvo palaidotas su jam atmintinka pagarba.

Rustesnėse sąlygose didesniam apsiylyme mirė žymieji aušrininkai ir varpininkai, dvasios milžinai, Dr. Jonas Šliupas ir Martynas Jankus, prūsų Lietuvos Patriarkas antro pasaulinio karo laiku rusų žandarų išvyti vakarų Europą, kurie pergyvenę pirmąją rusų okupaciją, nenorėjo jos matyti antru kartu, išbėgo į Vokietiją, kur juodu mirė svetimam krašte ir ten buvo ir palaidoti. Ši gėdula ištiko mūsų proga TMD garbingo jubiliejaus, sudrumstė mūsų džiaugsmą kai pasiekė mus ži-

nia iš Flensburgo, la amžinai užmerkė savo amžiaus sulaukęs prūsų Patriarkas, Dr. J. Basanavičius ir Dr. V. Kudrinskis, Martynas Jankus, kuris "Aušros" ir "Vartų" ir lietuvių tautos kovunas, TMD bičiulis, garbingasis pilielis, krašto atvadotojas. Mas pagerbė jį savo momente visų atstovų mu, gailių savo asorų proga atidavimo juo TMD jubiliejaus progai. Nors mirė ir paskutinieji rininkai — varpininkai, jų idealai gyvuoja tarp narių ir visų Amerikos ir priduoja jiems naują skatiną juos eti keliančią liugų kultūrininkų, TMD liugų ir bendradarbių.

CITY LUNGA
LIETUVIŠKA VALDYBA
JUOZAS KAIBLAS
42 Millbury St., Worcester, Mass.

EKSTRA
Atidarymas Skanių liugų valgių Valgyklos ketvirtadienį, birželio 13-tą, 1946 m. — Sniainiai, steikai; kepti ir gniai; Saločai — Pabėgimo gėrymų — k... b... b... b...

JOE'S LUNGA
362 Millbury St. - Worcester, Mass.

J. D. REAL ESTATE
Juozas Dirgintinis, Skanių savybes — Ukis ir Namų Tel. 2-1747 Ofiso Tel. 4-3308 35 Canton St. - Worcester, Mass.

Leiskite mums patalinti batus už priemams



Vicks Shoe Repair
13 1/2 VERNON GATEWAY (Skersai Lietuviško) Worcester, Mass.

DIRSOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

Naujas Laidotuvių Namas
Rezidencija ir Ofisas
51 Providence St., Worcester 4, Mass.

Senas Laidotuvių Namas
13 Ellsworth St., Worcester 3, Mass.
Tel. 4-3501 - 4-3865

Mes galim duoti Jums Geresnį ir Didesnį Patarnavimą Senam

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į THE EYEGGLASS SHOP

16 MILLBURY ST. (Prie Kelley Aikš.) RECEPTAI IŠPILDOMI
TEL. DIAL 2-8061 (8 v. ryte iki 7 vak.) AKINIŲ SUTAISOMI
30 METŲ PATYRIMO PATARNAVIMUI
VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI



OKIEČI DARIŲ I
Kauno uni
nos profes
lmskas, ki
mona ir du
toli Wat
r. Vileišio
audos atst
transatlar
arius ir Gi
lečių nužud
Profesoriu
rejo must
lakuų k
juos pal
rejo n
ad vienas la
orius nepris
rejo galvoj
ta kulkos,
jos buvo t
rsautos.
Musų didv
arius ir Gir
pos 17 Vok
es Soldino
ano bebuv
jų — dvie
as. Pasirodė
mas pagerbė jį savo
momente visų atstovų
mu, gailių savo asorų
proga atidavimo juo
TMD jubiliejaus progai.
Nors mirė ir paskutinieji
rininkai — varpininkai,
jų idealai gyvuoja tarp
narių ir visų Amerikos
ir priduoja jiems naują
skatiną juos eti keliančią
liugų kultūrininkų, TMD
liugų ir bendradarbių.